

სამედიცინო გაზეთი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გამომცემი
გამომცემი 1957 წლიდან
№5 (303) მაისი, 2017 წელი

გაზეთი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის განხორციელებული საერთაშორისო პარტნიორობის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური საკითხთა კომისიის ხელმძღვანელის, აკაკი ზოიძის, საპროგრამო-საპროექტო ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის გამოწვევები და ჩაწერების ხელშეწყობა

832

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი – ასე ხელახლდა და აწესდა

როგორ იაკობი თავისი ადამიანის, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის, შესახებ

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტრუქტურული თვითმმართველობის ორგანიზებით 18 მაისს, უნივერსიტეტის სასწავლო კორპუსების ეზოში ჩატარდა Festival Of Colours.

ლონისძე იყო მასშტაბური, სადაც მონაწილეობდნენ უნივერსიტეტის უცხოელი და ქართველი სტუდენტები, ჩვენი ბენდი და მოცეკვავეები. ეს ზეიმი, რომელიც ტრადიციული ინდოეთისთვის, ორგანიზებული გახდა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისთვისაც.

ნი ალმა-მატერი, ჩვენი მშობლიური უნივერსიტეტი.

სწავლად კურსდამთავრებულებისთვის კიდევ ერთი ამაღლებული, მშვენიერი თავგადასავალი დასრულდა თსსუ-ში. თსსუ-ის ინტერნაციონალური ოჯახის წევრებმა დაამთავრეს უნივერსიტეტი. 19 მაისს ამასთან დაკავშირებული ღონისძიებაც მოეწყო. სვედასთან ერთად ჩვენ აღვხილეთ ვართ ერთიანი ზმით და სიხარულით. ბევრი სტუდენტის მშობელი ჩამოვიდა კიდევ საქართველოში ნიგერიიდან, ინდოეთიდან, შრი-ლანკიდან ამ დასამახსოვრებელი დღის გამო... პროფესორებმა მოგ-

ვილოცეს უკვე ყოფილ სტუდენტებს, შემდეგ კი თვითმმართველობის დაგეგმილ ბევრ სახალისო აქტივობაში მივიღეთ მონაწილეობა. ჩატარდა კონცერტი ბენდისა და მსოფლიო ცეკვების შემსრულებლების მონაწილეობით. ვიმელოდებთ, რომ უფრო მეტი და მეტი უცხოელი სტუდენტი ჩამოვა თსსუ-ში, ჩვენსავით შეუვარდება საქართველო და აქ გაატარებს თავისი ცხოვრების საუკეთესო პერიოდს – სტუდენტობას.

რომელ იაკობი, სტუდენტური თვითმმართველობის ვიცე-პრეზიდენტი, თსსუ-ის კურსდამთავრებული

სტუდენტური გვირილი:

- EMSA – ერთი დიდი ოჯახი
- ღიაღობის დღე
- სინთეზის აქტივობები
- მედი, პირველი დახმობა
- Nearthed Tents

834

USMD – სიხარული

კიდევ ერთი ნაბიჯი წარმატებისკენ

- USMLE-ის გამოცდების პირველი საფეხური წარმატებით გადაინახა
- ნათია ანიაშვილი და მარიამ კლასის დამსწრეები ახალი პირველი სტუდენტებისთვის
- ამოცანის უნივერსიტეტის სტუდენტის ვიზიტი

833

გიგანტური მოფაროვანი შემთხვევა

თსსუ-ის მივი შევინახე სახელობის პერიფერიული აკადემიური კლინიკური ჩანაწერი ქირურგიული კონსულტაცია – მოფაროვანი აღდგენითი ოპერაცია

835

მიმდინარე წლის 25 მაისს პროფესორ ტატიანა შატილოვა დაგაბიძიან 105 წელი შეუსრულდა. ამ თარიღთან დაკავშირებით თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სპეციალური საბავშვო ბავშვთა განყოფილება, გამოჩენილი მედიკოსი, კლინიკოსი და პედიატრი, პროფესორ ტატიანა შატილოვა სახელობის სპეციალისტის დაინახა შესახებ.

836

60 წელი თქვენ გვირგვინით

იდეა 1957 წელი... თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტი დამოუკიდებლად არსებობის 27 წელს ითვლიდა... მის სასწავლო, სამეცნიერო თუ სამკურნალო საქმიანობას სჭირდებოდა აღწერა, წარმოჩენა, გაანალიზება... იმჟამინდელმა დოცენტმა, საბჭოთა კავშირის ჟურნალისტთა კავშირის წევრმა, გივი (გოლა) ხვედელიძემ ინსტიტუტის ხელმძღვანელობის წინაშე დააყენა საკითხი და გადაწყდა კიდევ დაარსებულიყო მრავალტირაჟიანი გაზეთი სახელწოდებით – „მედიცინის მუშაკი“. გაზეთი თავდაპირველად ორგვერდიანი იყო, პირველი რედაქტორი კი გახლდათ იმ დროისთვის ცნობილი ჟურნალისტი გურამ სამოსიძე.

დროის ცვლილებასთან ერთად, იერს იცვლიდა გაზეთიც, 1992 წელს იგი რეგვერდიანი გახდა და ეწოდა „სამედიცინო გაზეთი“, რომელმაც ბევრი შემოგვიანა უნივერსიტეტის ისტორიის შესახებ. იგი უნივერსიტეტის ერთგვარი გზამკვლევი გახდა ანაყოფი და მომავალში. გადამალი და... მთელი ეპოქა: სტუდენტთა თაობები იზრდებოდნენ მასთან ერთად.

2017 წელს, გაზეთს 60 წელი შეუსრულდა... მასთან ძველებურად თანამშრომლობენ ჩვენი უნივერსიტეტის სახელობის პროფესორ-მასწავლებლები, კურსდამთავრებულები, სტუდენტები... დღესაც „სამედიცინო გაზეთი“ ჩვენი უნივერსიტეტის აკადემიური კოლექტივის, ახალგაზრდების შეხედულებათა განსჯის, ტკივილის და სიხარულის პირუთენელი ამსახველია. იგი ცდილობდა და ცდილობს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის – ამ დიდი ოჯახის – წარმატებას თუ სატკივარს დროულად გამოეხმებოდეს... გაზეთის ამჟამინდელი რედაქცია მდებარეობს შეხედულებათა განსჯის, ტკივილის და სიხარულის პირუთენელი ამსახველია. იგი ცდილობდა და ცდილობს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის – ამ დიდი ოჯახის – წარმატებას თუ სატკივარს დროულად გამოეხმებოდეს... გაზეთის ამჟამინდელი რედაქცია მდებარეობს შეხედულებათა განსჯის, ტკივილის და სიხარულის პირუთენელი ამსახველია. იგი ცდილობდა და ცდილობს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის – ამ დიდი ოჯახის – წარმატებას თუ სატკივარს დროულად გამოეხმებოდეს...

მაშინდელი პატარა, ორგვერდიანი გაზეთის გაცნობაც დაგარწმუნებთ, თუ რამდენი მნიშვნელოვანი მოვლენა აღუწესსახვს მის ფურცლებს. 1958 წელს, გაზეთი ოთხგვერდიანი გამხდარა. ბ-ნი გურამ სამოსიძე, ცენტრალურ პრესაში ინაცვლებს, ხოლო „მედიცინის მუშაკის“ რედაქტორად ქ-ნი მერი შველიძე ინიშნება. გაზეთის განვითარების საქმეში მნიშვნელოვანი წვლილი მიუძღვით ქ-ნ ნუნუ კაკუბაძეს და ბ-ნ ჯონო გაფრინდაშვილს. 1980 წლიდან გაზეთის რედაქტორი ხდება ჟურნალისტი დალი გაბეშია.

ამ ხნის განმავლობაში არსებული პოლიტიკური, სოციალური თუ ეკონომიკური კატაკლიზმების მიუხედავად გაზეთს არ შეუწყვეტია არსებობა და მის გვერდებზე აისახებოდა უნივერსიტეტის სასწავლო, სამეცნიერო საქმიანობა, კლინიკური მიღწევები, სტუდენტური ცხოვრება...

გაზეთთან თანამშრომლობენ დიდი მეცნიერები და არაჩვეულებრივი პიროვნებები, რომლებიც ქმნიდნენ ქართული მედიცინის ისტორიას და რომლებთანაც ურთიერთობა განსაკუთრებული პატივი გახლდათ ჩვენთვის...

გაზეთი წერილები და სტატიები როდია მარტო, რომ არა ფოტოკორესპონდენტები (ციტალი დვალი, გრიგოლ და ალექსანდრე ტამბულაშვილი) გაზეთი ვერ შემოინახავდა ბევრ საინტერესო ფაქტს თუ მოვლენას.

ევროპის დღისადმი მიძღვნილი კვირეულის ფარგლებში

საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის ინიციატივით, ევროპის დღისადმი მიძღვნილი კვირეულის ფარგლებში, მიმდინარე წლის 8 მაისს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს ეწვივნენ: პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ირინე ფრუიძე, შვედეთის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი საქართველოში, მისი აღმატებულება მარტინა ქვიქი და ესტონეთის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი საქართველოში, მისი აღმატებულება კაი კაარელსონი. შეხვედრა გახსნა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორმა, პროფესორმა ზურაბ ვადაჭკორიამ. ის მიე-

სალმა სტუმრებსა და აუდიტორიას, რომელიც სტუდენტებისა და პროფესორ-მასწავლებლებისგან შედგებოდა. ისაუბრა ევროპული ინტეგრაციის მნიშვნელობაზე პროფესიული და ქვეყნის განვითარებისთვის.

პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ირინე ფრუიძე, აუდიტორიას შეახსენა ევროპის დღის დაარსებასთან დაკავშირებული ისტორიული თარიღი: 1950 წლის 9 მაისს საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი რობერ შუმანი პარიზში გამოვიდა განცხადებით, სადაც მან წამოაყენა ევროპული ინტეგრაციის იდეა. ამიტომ 9 მაისი აღინიშნება, როგორც ევროპის კავშირის დაბადების დღე.

საზოგადოებას სიტყვით მიმართეს და ევროკავშირში ინტეგრაციის მნიშვნელობასა და პერსპექტივებზე გაამახვილეს ყურადღება, ასევე, შვედეთის და ესტონეთის საგანგებო და სრულუფლებიანმა ელჩებმა საქართველოში, მისმა აღმატებულება მარტინა ქვიქი და კაი კაარელსონმა. სტუმრებმა ამომხურავი პასუხები გასცეს სტუდენტთა მრავალრიცხოვან შეკითხვებს. პროფესორმა ზურაბ ვადაჭკორიამ მადლობა გადაუხადა სტუმრებს საინტერესო პრეზენტაციისთვის და საქართველოს მხარდაჭერის ქვეყნების ელჩებს ქართველების ღრმა პატივისცემა დაუდასტურა.

ქართული ონკოლოგიის ევროპული აღიარება

ახლანდელი ცნობილი ქართველი ონკოლოგის, თანამედროვე ქართული მედიცინის ერთ-ერთი ინოვაციური, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ონკოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, უნივერსალური განათლებისა და ინოვაციის სფეროში, ლექტორთა საბჭოში საქართველოდან, ბატონი რემა ღვამიჩავას სახით, პირველად მიიწვია პროფესორი, როგორც წამყვანი და მაღალი რეპუტაციის პროფესიონალი ლექტორი/ექსპერტი ონკოლოგიური ქირურგიისა და კიბოს პრევენციის სფეროში. საყურადღებოა, რომ ევროპის მასშტაბით მსგავს

პროფესიონალთა რიცხვი მხოლოდ 1000-ს აღწევს და აერთიანებს ონკოლოგიის სფეროში დასაქმებულ წამყვან ექიმებს.

ეს ფაქტი, პიროვნულად, ბატონი რემას, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის, უნივერსალური სამედიცინო ცენტრისა და, საზოგადოდ, საქართველოს დიდი აღიარება ევროპულ სამედიცინო სივრცეში!

ამ აღიარებას წინ უძღოდა „ევროპის ონკოლოგიის სკოლასთან“ ბატონი რემას თანამშრომლობის პერიოდი 2004 წლიდან, როდესაც საქართველოში ჩატარდა 15-ზე მეტი სასწავლო კურსი და მასტერკლასი ონკოლოგიის სხვადასხვა მიმართულებით; პროფესიული კვალიფიკაცია აიმაღლა 70-ზე მეტმა ქართველმა ექიმმა; საზღვარგარეთ სტაჟინდა მოიპოვა ექვსმა ახალგაზრდა სპეციალისტმა. დაინერგა სკრინინგის ახალი, თანამედროვე მიმართულებები საქართველოში; საქართველო უკვე გახდა „ევროპის ონკოლოგიის სკოლის“ მიერ აღიარებული ქვეყანა, სადაც 2005 წლიდან, ორგანიზაციის ეგიდით, ყოველწლიურად იმართება რეგიონული კონფერენციები და მასტერკლასები.

„საქართველოს ჯანდაცვის სისტემის გაუმჯობესება და რეფორმების ხედვა“

2017 წლის 11 მაისს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ადმინისტრაციულ კორპუსში გაიმართა საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტის ხელმძღვანელის, ბატონი აკაკი ზოიძის, საჯარო ლექცია – „საქართველოს ჯანმრთელობის სისტემის გაუმჯობესება და რეფორმების ხედვა“.

ლონისძიებმა ესწრებოდნენ: თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი ზურაბ ვადაჭკორია, კანცლერი, პროფესორი ზურაბ ორჯონიკიძე, ვიცე-რექტორი, პროფესორი ხათუნა თოდუა, დიპლომისმდგომი სამედიცინო განათლებისა და უწყვეტი პროფესიული განვითარების ინსტიტუტის დირექტორი, ასოცირებული პროფესორი ზაზა ბოზუა, თსუს-ის პირველი საუნივერსიტეტო კლინიკის გენერალური დირექტორი, ბატონი გიორგი აბესაძე, უნივერსიტეტის აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალი, სტუდენტები, მაგისტრანტები და ლექტორანტები.

ქართველოს ჯანდაცვის სისტემის არსებული მდგომარეობა, ისაუბრა მის წინაშე მდგარ გამოწვევებზე და გადაჭრის მექანიზმებზე, განიხილა ჯანდაცვის სისტემის მოდელი, რომელიც სხვადასხვა ქვეყნის ჯანდაცვის პოლიტიკის მონაცემების საფუძველზე წარმოადგენს.

ბატონი აკაკის განცხადებით, საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამა მნიშვნელოვნად წინგადადგმული ნაბიჯია, თუმცა, არსებობს გამოწვევები, რომლის აღმოსაფხვრელად სისტემის მესვეურნი აქტიურად მუშაობენ. მისივე თქმით, განხორციელდა მთელი რიგი ცვლილებები და უფრო დიდი ნაწილი ჯერ კიდევ დახვეწის პროცესშია, მათ შორის: დაფინანსების ხარჯ-ეფექტურობის მიწვევის, მიწოდებული სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების, კერძო დანახარჯების შემცირების და პირველადი ჯანდაცვის რგოლის გააქტიურების მიმართულებით.

ლონისძიებმა გამოიჩინა დაამსწრე საზოგადოების მაღალი ინტერესითა და ჩართულობით, განხილული საკითხებთან დაკავშირებით დისკუსიები.

მედიცინის ფაკულტეტის სტუდენტების წარმომადგენელი „საერთაშორისო საქართველო კონგრესი SIMC 2017“

2017 წლის 27 აპრილიდან 2 მაისის ჩათვლით, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის სტუდენტები: გიორგი ათათია (XII სემესტრი), ლევან ცაგურია (VI სემესტრი), ბესიკ ცინცაძე (VI სემესტრი) და ნიკა თარგალაძე (VI სემესტრი) მონაწილეობდნენ კატალოცეს (პოლონეთი) სილესიის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის „საერთაშორისო სამედიცინო კონგრესი SIMC 2017“.

„საერთაშორისო სამედიცინო კონგრესზე SIMC 2017“ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტებმა წარმოადგინეს კვლევა – „დეცელულარიზებული სისხლძარღვის გამოყენება ვირ-

თავის მუცლის აორტის დეფექტების რეკონსტრუქციისთვის“ („Reconstruction of rat abdominal aorta defects using decellularized vascular scaffolds“), რომელმაც დიდი მონაწილეობა და ინტერესი გამოიწვია საერთაშორისო ჟიურისა და უნივერსიტეტის სამედიცინო საზოგადოების წევრებს შორის. წარმოდგენილ კვლევასთან დაკავშირებით გაიმართა პროფესიული დისკუსია და დაისვა შეკითხვები, რომლის დასრულების შემდეგაც კონგრესის ჟიურის ხელმძღვანელმა და სამედიცინო საზოგადოების პრეზიდენტმა აღნიშნეს თემის აქტუალობა და მისი უპირატესობა სხვა სტუდენტურ მოხსენებებთან შედარებით.

საერთაშორისო სტუდენტური კონფერენცია

17 მაისს „ცისფერმა დარბაზმა“ თსუს-ის სამედიცინო ბიოლოგიისა და პარაზიტოლოგიის დეპარტამენტის მიერ ორგანიზებული სტუდენტური კონფერენციის უმასპინძლა. კონფერენციის ორგანიზატორის, მედიცინის დოქტორის, პროფესორი, ეკა მჭედლიშვილის, მიერ ქართული, რუსული და ინგლისურენოვანი სექციონის სტუდენტებს შორის შეიქმნა საინტერესო ავტორები. კონფერენციის ორგანიზებაში აქტიური მონაწილეობა მიიღეს: დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა, პროფესორმა ნინო ხვიციანი, დეპარტამენტის ასოცირებულმა პროფესორმა, დავით ცხომელიძემ, ასისტენტ-პროფესორმა, ნატალია ჭილაძემ, მედიცინის დოქტორმა, მანანა ფრუიძემ და ბიოლოგიის დოქტორმა, ნაზირილა მამალაძემ, ასევე, სტუდენტთა საორგანიზაციო კომისიის წევრებმა: მიხეილ კაპანაძემ, ვიკტორ კასუშვილმა, ამირი მოჰამედმა, ანა ივანამაშვილმა, სოლომონ ერგულიძემ, ანა მურცხვალაძემ და ფატიმა შამანმა, რომელთა ინიციატივით გამართული სტუდენტური კონფერენცია სადღეისოდ უმნიშვნელოვანესი თემების განხილვას მიეძღვნა.

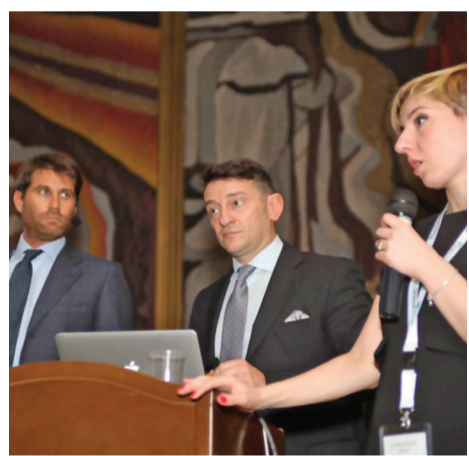

დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, პროფესორ ნინო ხვიციანის, რეკომენდაციით, ჟიურის თავმჯდომარედ დაინიშნა მედიცინის დოქტორი, პროფესორი მანანა ჭილაძე. კონფერენციაზე სტუდენტებმა წარმოადგინეს საინტერესო მოხსენებები სამედიცინო ბიოლოგიისა და პარაზიტოლოგიის აქტუალურ თემებზე, ინტენსიურად ჩართნენ კამათში და გამოვლინეს საგნის ღრმა ცოდნა. განსაკუთრებული ყურადღება დაიმსახურა მოხსენებებმა, რომლებიც ეხებოდა პარაზიტული დაავადების დიაგნოსტიკასა და არამედიკამენტოზური მკურნალობის უახლეს მეთოდებს. აღსანიშნავია თსუს-ის მედიცინის უცხოენოვანი ფაკულტეტის სტუდენტების (ისრაელი) მოხსენება თემაზე – „პარაზიტოლოგიური დაავადებები და კინეზოლოგია“.

საინტერესო მოხსენების ავტორები დაჯილდოვდნენ ჟიურის მიერ. კონფერენციის ორგანიზებაში მნიშვნელოვანი თანადგომა გამოიჩინეს სტუდენტურმა თვითმმართველობამ და თსუს-ის მედიცინის უცხოენოვანი ფაკულტეტის სტუდენტმა, ევგენი რაზინოვიჩმა, რომელმაც შექმნა კონფერენციის ფოტოალბომი.

იხილეთ სპიკერების რეზიუმე და მასხარ-კლასი თსუს-ში

2017 წლის 11-12 მაისს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში ჩატარდა სპიკერების: ჯანლუკა პლოტინოს და ნიკოლა გრანდის ლექცია და მასტერ-კლასი. იტალიელი სპიკერები უკვე მეორედ ჩამოვიდნენ საქართველოში და ამჯერადაც, მათი ორდღიანი ლექცია-მასტერკლასის ორგანიზატორები იყვნენ: თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი, New Line Dental-ი და სტომატოლოგიის კლინიკა და სასწავლო-კვლევითი ცენტრი – უნიდენტ.

11 მაისს იტალიელმა სპიკერებმა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტომატოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტების, რეზიდენტებისა და აკადემიური პერსონალისთვის ჩაატარეს ლექცია-პრეზენტაციები; 12 მაისს კი – მასტერ-კლასი.

პანიფის ვაქცინის უნივერსიტეტის წარმომადგენელი თსუს-ში

2017 წლის 15 მაისს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს ეწვივნენ პანიფის ვაქცინის უნივერსიტეტის (საფრანგეთი) საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, პროფესორი ოდილ სოლინი და ამავე უნივერსიტეტის „ერაზმუს+“-ის პროექტის კოორდინატორი – ანა მეგრელიშვილი. სტუმრებს შეხვედრენ თსუს-ის „ერაზმუს+“ პროექტის კოორდინატორი ნინო კანდელაკი და საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის მთავარი სპეციალისტი ქეთევან

დევიძე. შეხვედრას ესწრებოდა თსუს-ის რეზიდენტი, „ერაზმუს მუნდუსი“ პროგრამა „აღრუბვის 2“-ის კონკურსის გამარჯვებული, მარიამ რუსიძე, რომელიც დამოუკიდებელი პროგრამის მობილობის ფარგლებში ექვსი თვით იმყოფებოდა პანიფის ვაქცინის უნივერსიტეტში.

შეხვედრაზე განიხილეს ერთობლივი მობილობის პროექტის განხორციელების დეტალები და ევროკავშირის პროექტების ფარგლებში საიმპაქტო თანამშრომლობის პერსპექტივები.

სტუმრად თსუს-ში

2017 წლის 11 მაისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს ეწვივნენ სარეაბილიტაციო ცენტრის, „ევრომედის“ დირექტორი რიშარდ კოვალჩიკი (პოლონეთი), სარეაბილიტაციო ცენტრის „ევრომედის“ კოორდინატორი საქართველოში ვალერიან გერსამია და ორთოპედ-ტრავმატოლოგი ნიკა ხუნჯაურა. სტუმრებს შეხვედრენ: თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ვიცე-რექტორი, პროფესორი რიმა ბერიაშვილი, ფიზიკური მედიცინისა და რეაბილიტაციის ფაკულტე-

ტის დეკანი, პროფესორი ლელა მასხალია, სტუდენტებსა და კურსდამთავრებულებთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი – გიგა სორდია.

სტუმრები გაეცნენ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტრუქტურას, წარადგინეს პოლონეთში არსებული სარეაბილიტაციო ცენტრი „ევრომედი“. მათ ურთიერთთანამშრომლობის სურვილი გამოთქვეს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტთან. დაისახა საიმპაქტო გეგმები.

საინფორმაციო უზენაესი უდაბნოსის საბაზისური სასტიკური პროგრამის დაკავშირებით

2017 წლის 15 მაისს ამერიკის შეერთებული შტატების ფულბრაიტის სამაგისტრო სასტიკური პროგრამასთან დაკავშირებით საინფორმაციო შეხვედრა გამართეს განათლების საერთაშორისო ცენტრის კოორდინატორმა ნინო რუხაძემ და საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოს განათლებისა და პროფესიული პროგრამების კოორდინატორმა გიორგი გაბუნიაშვილმა.

ფულბრაიტის სტიპენდია ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის ერთ-ერთი ყველაზე პრესტიჟული სტიპენდიაა. ფულბრაიტის სამაგისტრო სასტიკური პროგრამის კანდიდატთა შერჩევას აწარმოებს საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩო, სსიპ – განათლების საერთაშორისო ცენტრი და საქართველოს ბანკი.

სასტიკური პროგრამა (2018-19 Fulbright Graduate Student Program) ითვალისწინებს ამერიკის შეერთებული შტატების უნივერსიტეტების სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის სრულ დაფინანსებას ყველა დისციპლინაში, მათ შორის, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიმართულებით.

განაცხადების მიღება შეწყდება 2017 წლის 31 ივლისს, 18:00 საათზე.

პროგრამის შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ შემდეგ ბმულებზე: <http://iee.gov.ge/4296> <http://iee.gov.ge/en/4297>

თბილისის სახელმწიფო სასაქონლო უნივერსიტეტის სტუდენტების წარმატება აშშ სახელმწიფო სალიცენზიო გამოცდების პირველ ეტაპში

თბილისის სახელმწიფო სასაქონლო უნივერსიტეტის (თსუ) დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის პირველი მიღების სტუდენტებმა ამერიკის შეერთებული შტატების სამედიცინო სალიცენზიო გამოცდების (USMLE) პირველი ეტაპი წარმატებით ჩააბარეს.

პროგრამის მეოთხე კურსის სტუდენტებმა – ნოდარ მაისურაძემ, თამარ თამარაშვილმა და ნიკოლოზ ბოსტაშვილმა – USMLE-ის პირველ გამოცდაზე მაღალი ქულები მოიპოვეს. წარმატებული შედეგი თბილისის სახელმწიფო სასაქონლო უნივერსიტეტის აღნიშნულ სტუდენტებს, დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის დასრულების შემდეგ, არჩეული სპეციალობით აშშ-ში რეზიდენტურაში სწავლის გაგრძელებაში დაეხმარება.

ზურაბ ვადაჭკორია (თბილისის სახელმწიფო სასაქონლო უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი): „ჩვენ ვამაყობთ ჩვენი სტუდენტებით და მათი წარმატებით. მათ შეძლეს და ამერიკის სამედიცინო სალიცენზიო გამოცდის პირველი ეტაპი (USMLE Step 1) ჩააბარეს რეკორდულად მაღალი ქულით. მათ, ასევე, დაამსხვრიეს სტრუქტურული, რომ შეუძლებელია დაშვებითი მოზადების გარეშე, მხოლოდ საუნივერსიტეტო განათლებით ამ გამოცდების ჩაბარება. ვულოცავ საქართველოს სამედიცინო საგანმანათლებლო სისტემას ამ მიღწევას.“

ჩვენ გვამაყვება, რომ თსუ-ში სამედიცინო კადრი მზადდება ემორის (აშშ) სამედიცინო სკოლის მოთხოვნებთან და საზოგადოების ჯანდაცვის დაცვის გლობალური სტანდარტების შესაბამისად. პროგრამის წარმატებით განხორციელება საფუძვლიანი ემორის (აშშ) სამედიცინო სკოლის ადმინისტრაციისა და პროფესორის აქტიური მონაწილეობა და მუდმივი თანდაობა, თსუ-ის პერსონალისა და ემორის სპეციალისტთა გაცვლითი პროგრამები, თსუ-ის მალაქალი პროფესორული აკადემიური პერსონალი, რომელთაც უცხოელ სტუდენტთათვის ინგლისურ ენაზე მედიცინის სწავლების 20 წელზე მეტი გამოცდილება აქვთ.“

კანკვ ვოლკოვი (ემორის უნივერსიტეტის მედიცინის სკოლის პროფესორი, საქართველოსა და თბილისის საპატიო მოქალაქე):

„ჩვენმა სტუდენტებმა USMLE-ის პირველი გამოცდის ჩაბარებით და მაჩვენებლით დაამტკიცეს, რომ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამა შესანიშნავად ამახადებს სტუდენტებს ამერიკის შეერთებული შტატების სამედიცინო სალიცენზიო გამოცდის წარმოდგენილი შედეგების მისაღწევად.“

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის სასწავლო გეგმა შემუშავებულია და ხორციელდება 2012 წლიდან თსუ-ისა და ემორის უნივერსიტეტის (აშშ, ატორანტა) სამედიცინო სკოლის ერთობლივი პროექტის საფუძველზე. პროგრამა უზრუნველყოფს თანამედროვე დასავლური სტანდარტის სამედიცინო განათლების მიწოდებას. პროგრამის მიზანია, აღზარდოს საერთაშორისო მასშტაბით კონკურენტუნარიანი და კომპეტენტური ექიმი, რომელიც მზად არის დიპლომისმდგომი განათლების მისაღებად როგორც საქართველოში, ისე მის საზღვრებს გარეთ. სასწავლო გეგმა სტუდენტს სწავლების ადრულ ეტაპზე უვითარებს კლინიკურ და სამეცნიერო მუშაობის უნარ-ჩვევებს. აშშ სამედიცინო სალიცენზიო გამოცდებისთვის (USMLE) მომზადება პროგრამის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია. დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამა დაფუძნებულია სწორედ USMLE-ის გამოცდების განათლების სისტემაზე, რაც გულისხმობს პროგრამის

სტუდენტების მაღალ დონეზე მომზადებას.“

რიმა ბერიაშვილი (თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ვიცე-რექტორი, დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის ხელმძღვანელი, პროფესორი):

„აშშ სამედიცინო სალიცენზიო გამოცდებისთვის სტუდენტის მომზადება ერთ-ერთი საშუალებაა, რომელსაც დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამა იძლევა. სანამ პირველი შედეგი არ გამოჩნდება, შესაძლოა, ვერც გაიგო, საით წავიდა მთელი ის ძალისხმევა, რაც პროგრამის შემუშავებაზე და განხორციელებაზე დაიხარჯა: აკადემიური პერსონალის გაცვლა, ზაფხულის პრაქტიკა, ბევრი ახალი მეთოდის დანერგვა, ჰუმანიტარული საგნების სწავლება, რომელსაც თავიდანვე გამოიწვია კითხვები, რატომ სჭირდებათ მომავალ ექიმებს ანთროპოლოგია ან მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორია ... კარგია, რომ ჩვენ არ შევუვით და ემორის უნივერსიტეტის სამედიცინო სკოლის მოთხოვნები ბოლომდე დავიცავით...“

ამ ძალისხმევების ინტეგრირება სწორედ ის, რომ თსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის პირველმა სტუდენტებმა მაღალი ქულები მოიპოვეს. ჩვენი სტუდენტების წარმატებული შედეგები მეტიველია ემორის უნივერსიტეტის უნივერსიტეტის მედიცინის სკოლისთვის, რომელიც უკვე ვერვინი უნივერსიტეტებსაც გაუკეთებ.“

თსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამაზე ამაჟამად პირველი მიღების 18 წარჩინებული სტუდენტი განაგრძობს სწავლას. მათგან ხუთმა აშშ სალიცენზიო გამოცდების პირველი საფეხურის ჩაბარება სწავლის ადრულ ეტაპზე, მეოთხე კურსის პირველ ეტაპზე, მეოთხე კურსის პირველ სემესტრში გადანყვიტა. აშშ სამედიცინო სალიცენზიო გამოცდის პირველ საფეხურზე აპლიკანტი მხოლოდ ერთ-ერთელ დაიშვება, რაც ნიშნავს იმას, რომ ჩაბარების შემთხვევაში, სტუდენტს მიღებული რეიტინგის და ქულის გაუმჯობესების მეორე შანსი აღარ ეძლევა.“

ამერიკის შეერთებული შტატების სალიცენზიო გამოცდის პირველი საფეხურის ქულას რეზიდენტურაში მოსაზღვრად დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. სამედიცინო გამოცდელთა ეროვნული საბჭო (National Board of Medical Examiners-ი) გამოცდის საშუალო ქულას რამდენიმე წელიწადში ერთხელ ადგენს. წელს ეს ქულა 229-ით იყო განსაზღვრული, სტანდარტული დევიაცია კი – 20-ით. გამოცდა ჩაბარებულად ითვლება მინიმუმ, 192 ქულის მიღების შემთხვევაში. თსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის სტუდენტებმა ძალიან კარგი შედეგები მიიღეს. მაგალითად, ერთ-ერთი სტუდენტის, ნოდარ მაისურაძის, საგამოცდო ქულა, რომელიც

261-ით შეფასდა, მსოფლიო მასშტაბით გამოცდაზე გასულთა 94.5%-ზე უკეთესი შედეგია.

არჩილ უნდილაშვილი (ემორის უნივერსიტეტის მედიცინის სკოლის საგანმანათლებლო პროგრამების დირექტორი, თსუ დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის ხელმძღვანელი):

„ჩვენ ძალიან გვიხარია, რომ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამა წარმატებით მიმდინარეობს. ჩვენი სტუდენტების აშშ სამედიცინო სალიცენზიო გამოცდის პირველი საფეხურის შედეგები თსუ-ის წარმატებასა საერთაშორისო ასპარეზზე. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი და ემორის უნივერსიტეტის მედიცინის სკოლა ამაყობს მიღებული შედეგით და დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის წარმატებას. ჩვენ ვაფასებთ ემორის უნივერსიტეტის ინოვაციური კლინიკური სწავლების, „კლერკმის“, ამერიკულ მოდელს...“

ეკა ეკალაძე (თსუ დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის დირექტორი, პროფესორი): „დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამა უკვე მეოთხე წელიწადს, წარმატებით ხორციელდება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში. ინტეგრირებული პროგრამა, რომელიც შემუშავებულია ემორის უნივერსიტეტის მედიცინის სკოლისა და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის პროფესორების მიერ, იძლევა შანსს არა მხოლოდ მსოფლიო სამედიცინო ბაზარზე კონკურენტუნარიანი სამედიცინო კადრის მომზადებისა, არამედ უზრუნველყოფს სტუდენტის ალტერნატივას ყველა იმ უნარ-ჩვევით, რაც აშშ სალიცენზიო გამოცდების ჩაბარებას დასაბუთებდა საჭირო. სწორედ ემორის სამედიცინო სკოლისა და თსუ-ის ნაყოფიერი შრომა შედეგად ჩვენი პროგრამის მეოთხეკურსელების ბოლოდროინდელი მიღწევა, რითაც ძალიან ვამაყობთ. ვულოცავთ ჩვენი სტუდენტებს ამ დიდ წარმატებას და გვჯერა, რომ ეს მხოლოდ დასაწყისია!“

ნოდარ მაისურაძე (დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის IV კურსის სტუდენტი): „ჩემს წარმატებაში დიდი წვლილი მიუძღვის თსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამას და USMLE კოორდინატორებს, რომლებიც ორნახევარი წლის განმავლობაში მემხარებოდნენ და მძღვანელებდნენ უამრავ რჩევას. ბევრი თვისი, რომ USMLE-ის პირველი საფეხური აშშ რეზიდენტურის აპლიკანტისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაწილია. ამ გამოცდის დროულად და მაღალ ქულაზე ჩაბარება ამერიკულ რეზიდენტურაში მოხვედრის ერთ-ერთი წინაპირობაა. დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამა ითვალისწინებს გამოცდის პირველ საფეხურზე გასვლას მექვიდე სემესტრის შემდეგ. პროგრამა მაქსიმალურად უწყობს სტუდენტს ხელს გამოცდის

დროულად და წარმატებით ჩაბარებაში. პროგრამაზე ფუნქციონირებს ენ. USMLE – კლასი, რომელსაც ის პედაგოგები ატარებენ, ვისაც თავად აქვთ აშშ სალიცენზიო გამოცდები წარმატებით ჩაბარებული. ისინი ინდივიდუალურად ეხმარებიან ყველა სტუდენტს, ვისაც გადანყვიტელი აქვს დიპლომისმდგომი განათლების ამერიკაში გაგრძელება.“

ნიკოლოზ ბოსტაშვილი (დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის IV კურსის სტუდენტი):

„როგორ ჩავაბარე USMLE-ი გამოცდის პირველი საფეხური წარმატებით? – პირველი, რაც გავიანჯრე, რატომ ვაკეთებდი ამას. დაგრწმუნდი, რომ მზად ვიყავი, ამასთან, ყოველდღიურ ცხოვრებიდან ბევრი რამ დავთმე.“

მეორე მნიშვნელოვანი ფაქტორია, გადანყვიტო, როგორ აპირებ გამოცდისთვის მომზადებას. სწორედ აქ ერთვება თსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამა მთელი თავისი შემადგენლობით და პედაგოგებით, რომელთაც წარმატებით აქვთ ჩაბარებული აშშ რეზიდენტურის გამოცდების ყველა ეტაპი. შენ აგოვებ მათგან რაც შეიძლება მეტ ინფორმაციას, სასწავლო მასალას და ადგენ საკუთარ გეგმას. მესამე და ყველაზე რთული ეტაპია, სისტემატური სწავლის პროცესი. ლექციები და სემინარები მნიშვნელოვნად გეხმარება ცოდნის მიღებაში, მაგრამ გულმოდგინედ მეცადინეობა სახლშიცაა საჭირო. ეს ის საფეხურია, როდესაც იწყებ იმის შეფასებას, რასაც აკეთებ, სხვანაირად ძნელია თავი აიფულო.“

დაბოლოს, ყველაზე მნიშვნელოვანია მიღებული ცოდნის სწორად გამოყენება.“

თამარ თამარაშვილი (დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის IV კურსის სტუდენტი):

„ჩავაბარე სალიცენზიო გამოცდა USMLE-ის პირველი საფეხური, რომელიც საშუალებას მომცემს მომავალში რეზიდენტურა გაიარო ამერიკის შეერთებულ შტატებში. უამრავი წიგანი, რომლის დახმარებითაც შეგიძლია მოეშადო გამოცდისთვის, ყურადღება გაამახვილო ისეთ ფაქტებზე, რომლებიც არაა მნიშვნელოვანი, დაკარგო უამრავი დრო მასალის შერჩევაზე, ამიტომ, პირველ რიგში, ყველაზე მნიშვნელოვანია, სასწავლო ლიტერატურა სწორად შეარჩიო. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამას ძალიან დიდი როლი მიუძღვის ჩემს წარმატებაში. კერძოდ, თავისუფლად ხელმისაწვდომი იყო ყველა საჭირო მასალა.“

დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის ლექციებზე ყურადღება გამახვილებულია მნიშვნელოვან საკითხებზე, რაც გამოცდის ჩაბარებას გაადვილებს. სწავლების პროცესში ჩართულნი არიან თსუ-ის ისეთი კურსდამთავრებულები, რომლებსაც თავად აქვთ გავლილი აშშ სალიცენზიო გამოცდების ყველა საფეხური. მათი გამოცდილება გამოიყენება და მათგან რჩევების მიღება ძალიან დაუმხარა.“

რა თქმა უნდა, გზა სალიცენზიო გამოცდის წარმატებით ჩაბარებისკენ არ არის ადვილი. წინ USMLE-ის მეორე გამოცდა მელისი. პირველ გამოცდაზე მიღებული შედეგი მაფიქრებინებს, რომ ნამდვილად ღირს დასახული მიზნებისთვის ბოლომდე ბრძოლა.“

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის მეოთხე კურსის რამდენიმე სტუდენტი აშშ სამედიცინო სალიცენზიო გამოცდის პირველ ეტაპზე გასვლას და მაღალი ქულებით მოპოვებას უახლოეს პერიოდში შეეცდება.“

დაქორწინებული აქტიური პროფესორის სტუდენტობისთვის

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ემორის უნივერსიტეტის პროფესორები: ნათია ესიაშვილი და მარკუს კლასი ენიჭებიან. თსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის სტუდენტობისთვის ლექციის ფორმატი და თემა ემორისა და თსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის აკადემიური პერსონალის წინასწარი მოლაპარაკების საფუძველზე შეირჩა.

ნათია ესიაშვილი (MD, ემორის მედიცინის სკოლის რადიაციული ონკოლოგიის დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორი და ხარისხის უფროსი ოფიცერი): თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ამერიკული პროგრამის სტუდენტებმა ჩვენზე განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინეს. ისინი ძალიან აქტიურები არიან და როგორც ჩანს, დიდი ენთუზიაზმით სწავლობენ. ძალიან მიხარია, რომ სტუდენტები საკმაოდ კარგად ახდენენ საბაზისო მეცნიერებების ინტეგრაციას კლინიკურ საკითხებში.“

ნათია ესიაშვილი თსუ-ის სამკურნალო ფაკულტეტის კურსდამთავრებულია. დღეს იგი ემორის უნივერსიტეტის მედიცინის სკოლის ნევროა, აღსანიშნავია, რომ 2015 წელს რადიაციული ონკოლოგიის დეპარტამენტის ხარისხის მთავარ ოფიცრად დასახელდა.“

მარკუს კლასი (MD, PhD, ემორის მედიცინის სკოლის ანესთეზიოლოგიის ასისტენტი-პროფესორი): „ფიქრობ, რომ სტუდენტებმა უფრო ღრმად გაიგეს ანესთეზიოლოგიისა და ონკოლოგიის თანამედროვე მიდგომები და მათი კომბინაცია დაეხმარება მათ არჩევანის გაკეთებაში. ჩვენ დაინტერესებული ვართ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტთან თანამშრომლობის გაგრძელებით როგორც თბილისში, ისე ატლანტაში.“

ემორის უნივერსიტეტის სახელმწიფო სკოლის სტუდენტის ვიზიტი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის ატლანტიდან ემორის უნივერსიტეტის სამედიცინო სკოლის მეოთხე კურსის სტუდენტი ნიკოლოზ ვოლკოვი ეწვია.

ვიზიტი განხორციელდა თსუ-სა და ემორის უნივერსიტეტის შორის დადებული ხელშეკრულების ფარგლებში, რომელიც საშუალებას აძლევს ემორის უნივერსიტეტის სამედიცინო სკოლის სტუდენტს კლინიკური როტაცია გაიაროს არა მხოლოდ ემორის უნივერსიტეტში, არამედ მის პარტნიორ უნივერსიტეტებში. ემორის უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობამ, ამ შემთხვევაში, თსუ და დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამა შეარჩია.“

სტუდენტი საქართველოში 2 კვირით იმყოფებოდა. ამ ხნის განმავლობაში რიკა მალეპალი მონაწილეობდა დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის სასწავლო პროცესში: პირველ საუნივერსიტეტო კლინიკასა და მაღალი ტექნოლოგიების სამედიცინო ცენტრში თსუ-ის სტუდენტებთან ერთად დაესწრო და მონაწილეობა მიიღო კლინიკურ სწავლებაში.“

გვერდი მოამზადა თსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერმა, ნინო ჯარაღიაშვილმა

EMSA – ერთი დიდი ოჯახი

EMSA (European Medical Student's Association) ყველაზე დიდი, სამედიცინო პროფესიის ორგანიზაციაა ევროპაში, რომელიც 100-მდე ქვეყანას აერთიანებს. მათ შორის არის საქართველოც და ჩვენი ლოკალური ორგანიზაცია EMSA (თბილისი), რომელიც 1992 წელს შეიქმნა და დღეს უკვე ასოციაციის სრულფუნქციონირებს. ადგილობრივი ორგანიზაცია, თავიდანვე დიდი პასუხისმგებლობით მუშაობდა, EMSA (თბილისი)-ს წევრები ორჯერ იყვნენ ძირითადი „ბორდის“ შემადგენლობაში.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტები ვარდამიას ორგანიზაციის წევრი ერთი წლის წინ გახდნენ. ამჟამად, ვხელობდვარ ელემენტარულ EMSA-ს განათლების დეპარტამენტს, გარდა განათლებისა, ორგანიზაციაში გვაქვს ისეთი მიმართულებები, როგორცაა: „მეცნიერება“, „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“ და ა.შ.

ბოლო პერიოდში აქტიურად განხილვებდა ახალი მიმართულებების – „რეპროდუქციული ჯანმრთელობის“ ჩამოყალიბება.

EMSA-ს მიზანია:
1) ხელი შეუწყოს, სამედიცინო სფეროს წარმომადგენლების ურთიერთობასა და სწრაფ ინტეგრაციას. გააცნოს და დაახლოს ისინი ერთმანეთს.

2) დაგეგმოს საგანმანათლებლო კონფერენციები, ტრენინგები და ე.წ. ვორკშოპები, რომლებიც გვეხმარება ცოდნის გაღრმავებაში.

3) ჩაერთოს ადგილობრივ აქტივობებში, რომლებიც გვასწავლის, როგორ დავეგეგმოთ პროექტი და ვიფიქროთ უფრო კრეატიულად.

5) ხელი შეუწყოს ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციას.

6) მონაწილეობა მიიღოს საერთაშორისო აქტივობებში. მაგ: „მენტალური ჯანმრთელობის კვირა“, „შიდსის დღე“ და ა.შ.

ამასთანავე, EMSA ატარებს გაზაფხულისა და შემოდგომის სესიებს. „შემოდგომის სესია – 2016“-ს უმასპინძლა თბილისმა, ხოლო „გაზაფხულის სესია – 2017“-ს – სლოვენიაში, საიდანაც დიდი გამოცდილებითა და დაუფინსარი ემოციებით დავებრუნდი. ნამდვილად ღირს, შეხვედეთ მათსავით მოტივირებულ ადამიანებს, მოისმინოთ მათი დამოკიდებულება სხვადასხვა საკითხზე, გამოთქვათ თქვენი მოსაზრება და გააცნოთ თქვენი ქვეყანა მათ. ნამდვილად ღირს, რომ დამლელი სამუშაო დღის შემდეგ ერთად მიიხსნათ განტვირთვისა და მხიარულების საღამოები.

დაბოლოს, EMSA მხოლოდ ორგანიზაცია არ არის, იგი ერთი დიდი ოჯახია, ოჯახი, სადაც ვსწავლობთ ერთად და ერთმანეთის გამოცდილებით, ოჯახი, რომელიც მამინაც ოჯახად დარჩება, როცა სტუდენტები აღარ ვიქნებით.

მარიამ თევზაძე, მედიცინის ფაკულტეტის მე-2 სემესტრის სტუდენტი

დღეების დღე

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი აქტიურად ჩართო დედამიწის დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიებების კვირეულში. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის ორგანიზებითა და სტუდენტური თვითმმართველობის მონაწილეობით, 26 აპრილს ჩატარდა უნივერსიტეტის მიმდებარე ტერიტორიის დასუფთავებისა და გამწვანების ღონისძიება.

ერთ ოჯახად გაერთიანებული სტუდენტები და თანამშრომლები გულისხმიერად და დაუღალავად შრომობდნენ იმ გარემოს სიჯანსაღისთვის, რომელშიც დროის უმე-

წლის 22 აპრილს, გარემოს დაცვის სამინისტროსა და თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის ორგანიზებით, დასუფთავდა „მზოურის“ მიმდებარე ტერიტორია. სუფთა გარემო კი ჯანსაღი ცხოვრების საწინდარია.

გულიკო მურაჩაშვილი, ფარმაციის ფაკულტეტის მე-2 სემესტრის სტუდენტი

ტეს ნაწილს ატარებენ. უნივერსიტეტზე ზრუნვა დიდსა თუ პატარას ხასიათში აქვს გამჭვდარი, ამიტომ ამ ღონისძიებას არც უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი ზურაბ ვადაჭკორია, კანცლერი, პროფესორი ზურაბ ორჯონიკიძე და ადმინისტრაციის წარმომადგენლები გამოჰკლებიან, რისთვისაც სტუდენტური თვითმმართველობა დიდ მადლობას უხდის მათ.

გარდა საკუთარი ტერიტორიისა, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტებმა 2017

საინტერესო შესვრისა

გაზაფხულის მოსვლას თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში განსაკუთრებით ელიან, მართლაც რა შეიძლება იყოს იმაზე უკეთესი, ვიდრე დატვირთული კვირის ბოლოს მეგობრებთან ერთად ქალაქგარეთ გასვლა. თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის ორგანიზებით მოწყობილი ღონისძიებები აპრილში დაიწყო. ექსკურსიები შაბათ-კვირას იმართებოდა. ხალისიანი და საინტერესო დღეები ღირსშესანიშნაობების მონახულებას, აქტიურ გართობას და დასვენებას მოიცავდა. დღის არცერთი მონაკვეთი მოსაწყენი არ ყოფილა. პირველი ექსკურსია თსუ-ის მედიცინის ფაკულტეტის მეორე სემესტრის სტუდენტებისთვის მოეწყო. ვენეციის კანალი, ალავერდის და ბოდბის მონასტრებს, მოვიხილეთ „სიყვარულის ქალაქი“ – სილნალი, აღფრთოვანებული და საუცხოო ამინდით შევუღიანებულნი სტუდენტების სახეებს მთელი დღე ღიმილი არ მოშორებია.

სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტები ხელოვნების სიყვარულითაც გამოირჩევიან. მხიარული განწყობა სუფევდა მგზავრობისას, შთაბეჭდილებებით დატვირთული დღის შემდეგ ერთად შევიკრიბეთ. სიმღერას ცეკვა შევმატა და შებინდებამდე ისმოდა ახალგაზრდების სიცილი და ყიჟინა. სტუდენტებმა

ათასგვარი თამაშობითაც გაიფრადეს დღე, თითოეული მათგანი ერთი დიდი ოჯახის წევრია, რომელსაც თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი ჰქვია.

მარიამ ბარიკაშვილი, მედიცინის ფაკულტეტის მე-6 სემესტრის სტუდენტი

Unearthed Tents

Yet again a semester is coming to a close and it also means our seniors are leaving us. This is for them whose life and education in TSMU is soon going to take the backstage in this staged play called life, behind the curtains drawn by time.

Close your eyes. Okay, maybe not. But try to picture your student card and your photo on it. That "fresh out of school, ready to taste the freedom" innocence hidden within the passport sized frame, some of you in mom-picked outfits, some in school uniforms, some in long braids or bowl cuts, some in timid smirks with promising strands of freshly grown moustaches and some looking good with their applauding photogenic faces, while others in... (Well let's just skip those details)

It's true that each one of you have your own stories with the cards. Some cards renewed, some used to sitting at the library lounge for long hours in exchange for the books you had borrowed and some non existing ones.

Just like how your books grew bigger and bigger each year till it reached the size of a couch cushion, your love for this city of lights each of you have managed to survive in sure gives the blissful feeling of warmth and coziness like those cushions made with the finest feathers. Like the number of times you passport pages got stamped in green or red each year, your canvas of well manicured character too is now drenched with the vibrant and vivid colors of friendship, love and

this academically established respect to human life.

"There are 33 or 34 vertebrae that make up the vertebral column and they are divided into five regions" might have been your first class credit and though the last one needn't be reminded of, take time to cherish that the rest of the class hours in-between during the past 6 years share equal and inevitable episodes of hardships, so me "best day of my life" moments, those uphill demanding team work and much more.. all clusters in your phone gallery or pages of a worn out diary.

The very many firsts these six years have given, bucket list bulletins being joyfully scratched out or added, missing new year and every other festival at home on one side while the thrill and festivity of inviting and making a new family each time there was or wasn't a reason to celebrate on the other well lit side.

Bidding goodbye is never an easy thing to do. Who knew time would fly this fast and reveal that it's time to unearth the tents which you made a home in six years ago. But as you go, I hope you know that this endeavor of learning you are going to be honored with very soon is a never ending one. You know that this web of knowledge acquired not just from Grey's or Harrison's but from everything animate or inanimate in this world ought to be a constantly growing one just with the change of the base the tents are set up on.

Sharon christabel Group 5, 4th year II sem

მეტი, პირა პერიონა

გამართა მასშტაბური და ინოვაციური პროექტის – „მეტი, ვიდრე მედიცინა“ სპორტული მიმდინარეობების პრეზენტაცია და კენჭისყრა, რომელიც მიზნად ისახავს ერთ სივრცეში გართობას, შეგენებას, სტუდენტების დაკავშირებას, საუნივერსიტეტო ცხოვრებაში აქტიური ჩართულობას, აქტივობებით დატვირთულ და მრავალფეროვან სტუდენტურ ცხოვრებას, სპორტული და კულტურული ღონისძიებების გატარებას, ფაკულტეტებს შორის ეფექტურ თანამშრომლობას.

პროექტი განხორციელდა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტური

თვითმმართველობისა და სპორტისა და ხელოვნების ცენტრის მხარდაჭერით და შესაბამის ფედერაციასთან თანამშრომლობით. მონაწილეობის მიღება შეეძლო თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ნებისმიერი კურსის და ფაკულტეტის სტუდენტს. პროექტს ხელმძღვანელობდა გიორგი სალინაძე.

სტუდენტებს საშუალება ჰქონდათ განვიტარებულყვენ მათთვის სასურველი სპორტული მიმართულებებით და გამოევიდნათ თავიანთი უნარ-ჩვევები. ჩატარდა შიდა საუნივერსიტეტო ჩემპიონატები, ჩამოყალიბდა გუნდები და სექციები.

ღონისძიებები ჩატარდა სპორტულ, კულტურულ და შემეცნებით მიმართულებებში. გამოვლინდა: წლის გრანპრის მფლობელი ფაკულტეტი, ყველაზე ორგანიზებული ფაკულტეტი, საუკეთესო გულშემატკივარი, ყველაზე აქტიური სტუდენტი, პროექტის აღმორჩენი.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი გამოირჩევა მსგავსი შინაარსის ღონისძიებების სიმრავლით, ეს პროექტები ხელს უწყობს სტუდენტებში აქტიური ცხოვრების წესის პროპაგანდას.

თათია კაპულია, სტომატოლოგიის ფაკულტეტის მე-2 სემესტრის სტუდენტი

გვერდი მოამზადა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის VI სემესტრის სტუდენტმა, სტუდენტური თვითმმართველობის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელმა, ნინო ზიზნიკაძემ

გიგანტური ოფაროჯალის უემთხვევა

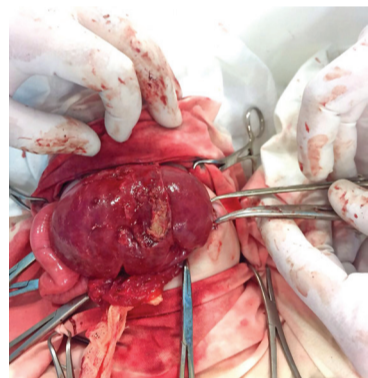
ა. კუტუბიძე, თ. ბახტაძე, ნ. შალვაშვილი, თსსუ-ის გ. ჟვანიას სახ. პედიატრიის აკადემიური კლინიკა ბავშვთა ქირურგიის მიმართულება

ომფალოცელე ნარმოადგენს აბდომინალური კედლის დეფექტს, რომელიც დაფარულია ამნიონური მემბრანით, პერიოტონეუმით და მათ შორის Wharton's jelly. ომფალოცელე და გასტრომიის სისხილე არის 3:10 000 მშობიარობაზე. ხშირია თანმხლები ქრომოსომული პათოლოგიები, 50% შემთხვევაში თან ახლავს თანდაყოლილი გულის მანკი, ასევე ხშირია ნერვული მილის, მარდსასქესო და სხვა სისტემების მხრივ თანდაყოლილი ანომალიები, რაც ამძიმებს პროგნოზს. ომფალოცელე არსებობს 2 ტიპის: ლვიძლის შემცველი და ნაწლავის მარყუქების შემცველი. «გიგანტური» ომფალოცელე არის დეფექტი, რომლის ზომა > 4სმ და მის დიდ ნაწილს, 75%, შეადგენს ლვიძლი. ლვიძლის მდებარეობას, განლაგებას აქვს დიდი მნიშვნელობა შემდგომი პროგნოზისთვის. დიაგნოსტიკა შესაძლებელია გესტაციის 9-10 კვირაზე. დაავადების გამოსავლზე უდიდეს გავლენას ახდენს დროული დიაგნოსტიკა და დაუყოვნებელი ქირურგიული ჩარევა. «გიგანტური» ომფალოცელეს მქონე პაციენტებს ხშირად ესაჭიროებათ მრავალჯერადი რეკონსტრუქციული ოპერაციები.

პაციენტი ა.ი; დაბადებული 05.11.16 შემოვიდა თსსუ-ის გ. ჟვანიას სახ. პედიატრიის აკადემიური კლინიკაში 05.11.16 (0 დღის ასაკში). ახალშობილი მიღებულია I ფიზიოლოგიური ორსულობიდან და სპონტანური მშობიარობიდან. გესტაცია 40კვ; მასა 2600გ. მდგომარეობა იყო მძიმე, სიმძიმეს განაპირობებდა რესპირატორული დისტრესი, ჟანგბადამოკიდებულება, ჰემოდინამიკური მარცხელების დარღვევა; ახალშობილს აღენიშნებოდა დიდი ზომის ჭიპლარის თიაქარი. პაციენტს ჩატარდა სრულყოფილი კლინიკური, ინსტრუმენტული კვლევები. მუცლის ღრუს ულტრაბგერითი კვლევა - მუცლის ნინა კედლის დეფექტის მიდამოს

ვისუფალი სითხე. გულ-მკერდის და მუცლის ღრუს მიმოხილვითი Ro-გრაფია - ნაწლავთა მარყუქები მკვეთრად გადაბერილია და დისლოცირებულია მუცლის ღრუს მარჯვენა ნახევარში, მუცლის ღრუს პროექციაზე მთლიანად ვიზუალიზირდება ინტენსიური ჰომოგენური ჩრდილი მკაფიო კონტურებით. კარდიოქოსკოპია; ნინაგულთაშორის ძვიდის დეფექტი, ღია არტერიული სადინარი, პარაკუტაშორის ძვიდის კუნთოვანი ნაწილის დეფექტი.

07.11 ჩატარდა ქირურგიული კორექცია - ომფალოცელეს აღდგენითი ოპერაცია. ოპერაციის დროს გამოვლინდა პათოლოგიური ცვლილებები: ამნიონის გარსზე მიხორცებული ლვიძლის ნინა კედელი (ლვიძლი მთლიანად ამოსულია კანის ზემოთ) და ნერვილი ნაწლავის მარყუქები. მოხერხდა ამნიონის გარსის აცილება ლვიძლიდან, ნაწლავებიდან, მუცლის ნინა კედლის დიდი დეფექტის გამო მოხდა ხელოვნური თიაქრის აპკის შექმნა პოლიეთილენის პარკით («ბოგოტას» წესით). 29.11 ჩატარდა გეგმიური ოპერაცია მუცლის ნინა კედლის პლასტიკა. პაციენტს უტარდებოდა აქტიური ანტიბიოტიკური, ინფუზიური თერაპია. მიმდინარეობდა მუავა-ტუტოვანი ნონასნორობის კონტროლი და კორექცია. 26.12 გაენერა გაუმჯო-

ბესებულ მდგომარეობაში. ამჟამად იმყოფება პედიატრიის მეთვალყურეობის ქვეშ, განვითარება შეესაბამება ასაკს.

დიდ მადლობას ვუხდით პროფესორ არკადი ვაჩიასს (Ruth Rappaport Children's Hospital, Rambam Health Care, Director, Pediatric Advanced Laparoscopic Suregy), რომელმაც ტელეხიდის საშუალებით დიდი დახმარება გაგვინია პაციენტის ოპერაციამდელი და ინტრაოპერაციული მართვისას.

დათვლიერება ტრანსდუქტორის სტერილური გარსაცმის და სტერილური საინექციო წყლის გამოყენებით. დეფექტურ მიდამოს ავსებს ლვიძლი, თავის მხრივ, ლვიძლი მოჩანს ნორმალური ექოგენობითა და ერთგვაროვანი სტრუქტურით, ლვიძლიდან სისხლძარღვები მოჩანს მკაფიო გლუვი, მკაფიო კედლებით, ფერადი დოპლეროგრაფიით მათში სისხლის ნაკადი ნორმალურია, კარის ვენის სანათურის დიამეტრი 4.8 მმ. მუცლის ღრუში მოჩანს მცირე რაოდენობით თა-

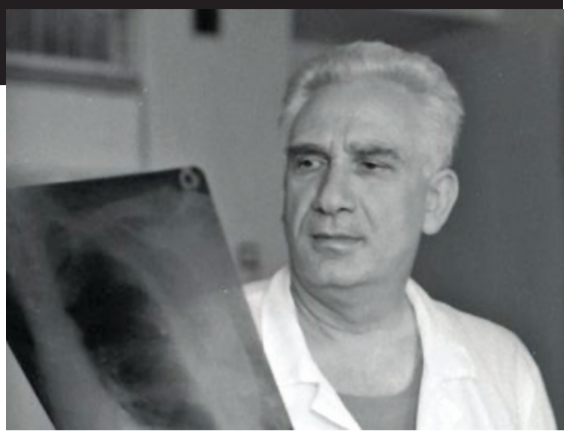

ჩ ე ვ ა მ ბ ა მ უ ა

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალი, ადმინისტრაცია, რეზიდენტები, სტუდენტები და მკვლევრები გამოთქვამენ დიდ გულსტკივილს პროფესორ რევაზ გაგუას გარდაცვალების გამო.

ალვამიჩავას სახელობის ონკოლოგიის ნაციონალური ცენტრის გენერალური დირექტორი, უნივერსალური სამედიცინო ცენტრი/ონკოლოგიის ეროვნული ცენტრის სამედიცინო საბჭოს (Tumor Board) თავმჯდომარე, საქართველოს თორაკალურ ქირურგთა ასოციაციის პრეზიდენტი, საქართველოს ონკოლოგთა ასოციაციის პრეზიდენტი, საერთაშორისო და ეროვნული პროფესიული ასოციაციების წევრი, მაღალი რენომეს მქონე საერთაშორისო და ეროვნული დარგობრივი სამედიცინო გამოცემების რედკოლეგიის და სარედაქციო საბჭოს წევრი, არაერთი საერთაშორისო და ეროვნული პრემიის, ჯილდოსა და სიგელის მფლობელი, საქართველოს ღირსების ორდენის კავალერი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი (1991), საქართველოს მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, თსუ-ის პროფესორი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის «კლინიკური ონკოლოგიის» სარეზიდენტო პროგრამის ხელმძღვანელი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის კლინიკის პროფესორი, საქართველოს ღირსების ორდენის კავალერი (2002), საქართველოს ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენის კავალერი (2010), საქართველოს ეროვნული პრემიის ლაურეატი (2011); ეს არასრული ჩამონათვალა ბატონი რევაზ გაგუას პროფესიული, საზოგადოებრივი და მოქალაქეობრივი დამსახურებებისა.

რევაზ გაგუას პროფესიული ბიოგრაფია 1969 წელს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის დამთავრებისთანავე, დაიწყო მის მშობლიურ ქალაქ ფოთში; შემდგომ სწავლა გააგრძელა მოსკოვის კლინიკური და ექსპერიმენტული ქირურგიის ინსტიტუტის ჯერ კლინიკურ ორდინატურაში, შემდგომ - ასპირანტურაში; დისერტაციის წარმატებით დაცვისა და მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატის სამედიცინო ხარისხის მოპოვების შემდეგ იგი საქართველოში დაბრუნდა და, მართლაც, რომ ბოლო დღემდე თავდადებათ, ღირსეულად ემსახურა ადამიანების ჯანმრთელობას, ჩვენი ქვეყნის ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის, მომავალი მედიკოსების აღზრდასა და ჩამოყალიბებას მაღალკვალიფიციურ, მოაზროვნე და კომპეტენტურ სპეციალისტებად. მეტად დასაფასებელია ბატონი რევაზის როლი საქართველოში ონკოლოგიის სფეროს არა მარტო საქმიან, არამედ ორგანიზაციული ასპექტების განვითარებაში, რაც უპირობოდ უმნიშვნელოვანესია მოსახლეობის ჯანმრთელობის უზრუნველყოფის სისტემის ხარისხისათვის.

ბატონი რევაზ გაგუას აკადემიური მემკვიდრეობა მდიდარია: 250-მდე სამეცნიერო პუბლიკაცია, მონოგრაფიები, მეთოდური რეკომენდაციები და გაიდლაინები, რომელთა შემუშავების ინიციატორი და მთავარი ფიგურანტი თავად გახლდათ, 15 საავტორო უფლება, გამოგონება და რაციონალიზატორული წინადადება, ასობით პრეზენტაცია თუ მოხსენება ავტორიტეტულ სამეცნიერო ფორუმებზე. ბატონი რევაზს პუბლიკაციებში დასმული საკითხების დიდი ნაწილი უკვე ქრესტომათიულია, ნაწილი კი კიდევ დიდხანს მიიპყრობს მომავალ მკვლევართა და ექიმთა ყურადღებას, განსაკუთრებით - თორაკალური ქირურგიის სფეროში, რომლის განვითარება საქართველოში პროფესორ რევაზ გაგუას სახელთან ასოცირდება. მისი ხელმძღვანელობით შესრულებულია 20-მდე სადისერტაციო ნაშრომი; ბატონი რევაზი იყო კეთილშობილური, მაგრამ, ამავე დროს, სრულიად ობიექტური და პირუთენელი მოპაექრე, საინტერესო მოსაუბრე, მეტად ემპათიური და პროგრესული ადამიანი; მისი მაღალი პროფესიული კომპეტენციით, გულთ და ხელით ბევრი ადამიანის სიცოცხლე და ჯანმრთელობა შენარჩუნებული.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი ყოველთვის გრძნობდა ბატონი რევაზის მხარდაჭერას, იგი იყო ჩვენი მეგობარი, თანამოაზრე ბევრ სასიკეთო ნამოწყებასა და აქტივობაში, რაც საქართველოში სამედიცინო განათლების განვითარებას და სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესებას ემსახურებოდა. ძალიან სამწუხაროა ბატონი რევაზ გაგუას მოულოდნელი წასვლა.... იგი დააკლდა მის ღირსეულ ოჯახს, ახლობლებს, პაციენტებს, სტუდენტებს, კოლეგებს.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი გულსტკივილით ემშვიდობება პროფესორ რევაზ გაგუას და პატივს მიაგებს მის სსოვნას.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი

მეცნიერება

ბენიანედი პროფესორები თბილისის სახელმწიფო საპედიატრიო უნივერსიტეტში

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში არსებული პროგრამის ფარგლებში - თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მიერ უცხოელი პროფესორების აკადემიური და სამედიცინო საქმიანობის ორგანიზება საქართველოში - თბილისში იმყოფებოდნენ ქალაქ დუსიბურგის (გერმანია) ყბა-სახის პლასტიკური ქირურგიისა და იმპლანტოლოგიური კლინიკის პროფესორები: თსსუ-ის საპატოლო დოქტორი, მონვეული პროფესორი ჰელმუტ ზიბერი და თსსუ-ის საპატოლო დოქტორი, მონვეული პროფესორი ვიქტორ ვაილერტი.

23 მაისს გერმანელმა პროფესორებმა ნაიკითხეს ლექციები თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტომატოლოგიის ფაკულტეტის მე-8, მე-10 სემესტრის სტუდენტების, რეზიდენტებისა და დანტურესტული სპეციალისტებისთვის.

ლექციებს ესწრებოდნენ: თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი ზურაბ ვადაჭკორია, სტომატოლოგიის ფაკულტეტის დეკანი, პროფესორი სამსონ მღებრიშვილი, უნივერსიტეტის პროფესორები, საუნივერსიტეტო კლინიკის ექიმები. მრავალრიცხოვანმა დამსწრე აუდიტორიამ ინტერესით მოისმინა გერმანელი პროფესორების მიერ ნაკითხული ლექციები: «ზედა ტუჩის და სახის თანდაყოლილი ნაპრალის კომპლექსური მკურნალობა» (ჰელმუტ ზიბერი), «ძვლის შემავსებლები და მემბრანები ექიმი სტომატოლოგის ყოველდღიურ პრაქტიკაში» (ვიქტორ ვაილერტი), «პირის ღრუს ლორწოვანის დაავადებების და სიმსივნეების დიაგნოსტიკა» (ჰელმუტ

ზიბერი), «პირის ღრუს ნინა საპროთეზო ქირურგია» (ვიქტორ ვაილერტი).

აღსანიშნავია, რომ ეს არ არის გერმანელი სტუმრების პირველი ვიზიტი სამედიცინო უნივერსიტეტში. ისინი, ტრადიციულად, უკვე რამდენიმე წელია, მაისის თვეში სტუმრობენ ჩვენს უნივერსიტეტს და საინტერესო ლექციებს უკითხავენ სტუდენტებს.

როგორც ლექციების შემდგომ სტუდენტებმა განაცხადეს, საინ-

ტერესო ლექციების მოსმენასთან ერთად მნიშვნელოვანი იყო ვეროპელი პროფესორების გამოცდილების და მიღწევების გაცნობა.

აღსანიშნავია, რომ 21 მაისს, გერმანელმა პროფესორებმა თსსუ-ის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკაში მიიღეს პაციენტები, გაუწიეს მათ უფასო კონსულტაციები, ხოლო 23 და 24 მაისს ჩაატარეს ოპერაციები თსსუ-ის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკაში.

შატილოვაის ოფთალმოლოგია ოჯახი

პროფესორ ტატიანა შატილოვა სახელობის სპეციალისტი

მრავალმხრივი, მეტად აქტიუალური და ნაყოფიერი იყო პროფესორ ტატიანა შატილოვას თითქმის ნახევრასაკუთრის (45 წელი) მოღვაწეობა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში. მისთვის პრიორიტეტული – სამედიცინო განათლების ნებისმიერ დონეზე – ოფთალმოლოგიის სწავლების ხარისხის ამაღლება გახლდათ; იმ დროისათვის დიპლომანტი – როგორც საერთო აკადემიური მომზადების აუცილებელი კომპონენტი, დიპლომის შემდგომი კი – დარგის სრულფასოვანი სპეციალისტის ჩამოყალიბებისათვის. პროფ. შატილოვასთვის მნიშვნელოვანი იყო ექიმთა კვალიფიკაციის ამაღლება, მისი ხელმძღვანელობით შესრულებული სამედიცინო შრომები დღესაც ღირებულია.

მიმდინარე წლის 25 მაისს პროფ. ტა. შატილოვას დაბადებიდან 105 წელი შეუსრულდებოდა. ამ თარიღთან დაკავშირებით, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სამედიცინო საბჭომ განიხილა თვალის სნეულებათა დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატის, პროფ. შ. დვალის შუამდგომლობა და მიიღო გადაწყვეტილება – გამოჩენილი მეცნიერის, კლინიკისტიკისა და პედაგოგის, პროფ. ტატიანა შატილოვას სახელობის სტიპენდიის დაარსების შესახებ – ოფთალმოლოგიაში ნარჩინებული, კონკურსში გამარჯვებული რეზიდენტისათვის.

ირინა თოლუა,
თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის თვალის სნეულებათა დეპარტამენტის ასისტენტ-პროფესორი

ტატიანა შატილოვა

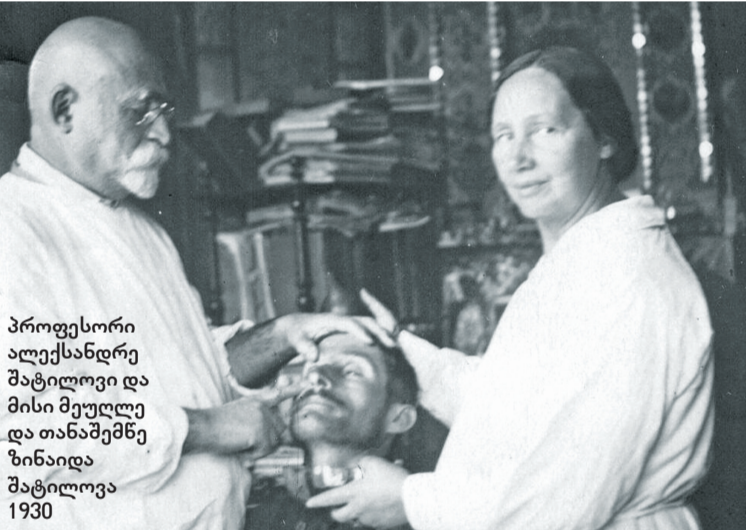
ტატიანა შატილოვა, ოფთალმოლოგი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს სსრ მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე (1976წ), აშშ ნიუ-იორკის სამედიცინო აკადემიის (1998წ) და საქ. სამედიცინო-ბიოლოგიური აკადემიის ნამდვილი წევრი, აკადემიკოსი. დაიბადა 1913წ. 27 მაისს ბათუმში. დაამთავრა გერმანული სასწავლებელი ნარჩინებით, აგრეთვე ნარჩინებით დაამთავრა თსსი-ის სამკურნალო ფაკულტეტი (1931–36). 1936 წლიდან თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის (უნივერსიტეტის) თვალის სნეულებათა კათედრის კლინიკური ორდინატორია, შემდგომ კათედრის უფროსი ექიმ-ლაბორანტი. მის მიერ პირველად რესპუბლიკაში შეიქმნა ჰისტო-მორფოლოგიური ლაბორატორია და ანტიტუბერკულოზური კაბინეტი, სადაც მიმდინარეობდა სამედიცინო-პრაქტიკული მუშაობა. 1946 წელს ტ. შატილოვამ დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია თემაზე: „თვალის ტუბერკულოზური დაავადებანი და მათი მკურნალობა ანტიტუბერკულინით“. იმავე წელს დაინიშნა თსსი-ის თვალის სნეულებათა კათედრის ასისტენტად. 1953 წელს ტ. შატილოვა არჩეულია რიზანის აკადემიკოსი ი. პ. პავლოვის სახ. სამედიცინო ინსტიტუტის თვალის სნეულებათა კათედრის გამგედ. 1957 წ. დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია: „თვალის სისხლძარღვთა და ნერვების ცვლილებების მნიშვნელოვანი გლავუკომის პათოგენეზისათვის“. 1960 წელს არჩეულია თსსი-ის თვალის სნეულებათა კათედრის პროფესორად. 1966–88 წწ. იყო თვალის სნეულებათა კათედრის გამგე. მისი კლინიკური და სამედიცინო მუშაობა მრავალმხრივი და მეტად აქტიუალური იყო. ავტორია 168 სამედიცინო ნაშრომისა. გამოქვეყნებული აქვს მონოგრაფიები მრავალტომულში: „პირველადი გლავუკომის პათოლოგიური ანატომია“, „მეორადი გლავუკომის პათოლოგიური ანატომია“ (Медгиз, Москва). მის მიერ პირველად მსოფლიო ოფთალმოლოგიურ ლიტერატურაში აღწერილია რეტინოპათიური ველი ცილიარული სხეულისა და სკლერის საზღვარზე და ბადურას სისხლძარღვების ცვლილებები გლავუკომის დროს. ტენზიორეტინოპათიური ველი შეისწავლა მორფოლოგიურად და ფიზიოლოგიურად. მის

შატიანა შატილოვა

მიერ ავტორებთან ერთად მოწოდებულია კვლევის ახლი მეტოდი – ელექტროცილიოგრაფია (დაცულია საავტორო მოწოდებით). ელექტროცილიოგრაფიის მეტოდით შესწავლილია ნორმალური და მალალი თვალშიდა წნევის გავლენა ელექტროცილიოგრაფიაზე, აგრეთვე გლავუკომის და თვალის ჰიპოტონიის დროს (ექსპერიმენტში და კლინიკაში). მოწოდებული აქვს ახალი ანტიგლავუკომატოზური ოპერაცია (მუსკულენკლეიზისი), მიოპიის საკორექციო – ლიმბოტომია. მან პირველად ოფთალმოლოგიურ პრაქტიკაში გამოიყენა კორუნდის კერამიკა საცრემლე გზების, ენუკლეაციის შემდგომი პროთეზირებისათვის და თვალის კაკლის ერთად მინვეული ბადურის ჩამოცილის დროს. მან აგრეთვე პირველად გამოიყენა მელიტირებული (ნატურალური იმპლანტაცია დისპეშიური და პიგმენტური დისტროფიების და პროგრესირებადი მიოპიის სამკურნალო (ყველა დაცულია საავტორო მოწოდებით). პიგმენტური დისტროფიების დროს მელიტირებული სკლერის იმპლანტაციის ოპერაციებთან დაკავშირებით პროფესორი ტ. შატილოვა სამუშაო ვეფუფთან ერთად მინვეული იყო იტალიაში (1990წ). პროფესორ შატილოვას ეკუთვნის იდეა ორგანოსპეციფიკური მკურნალობის ორგანოს სტიმულაციისა და რეგენერაციისათვის. მის მიერ მოწოდებულია ჰიპოტონიის დროს ცილიარული სხეულის ელექტროსტიმულაცია, ბადურის დისპეშიური დისტროფიების კლასიფიკაცია. შრომების ციკლი მიძღვნილი ცილიარული სხეულის ნერვულ აპარატისა და სისხლძარღვოვანი სისტემის მნიშვნელოვან გლავუკომის ეტიოპათოგენეზში აისახა აკადემიკოს ტ. შატილოვას მონოგრაფიაში „Глаукома – ишемическая болезнь глаза“... 2003 წ.

2002 წელს აშშ ბიოგრაფიის ინსტიტუტის დადგენილებით ტ. შატილოვას მიენიჭა „წლის ქალის“ წოდება. არის შრომის ნითელი დროშის და სამამულო ომის II ხარისხის ორდენოსანი. **პროფესორი მირაბ დვალი,** თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის თვალის სნეულებათა დეპარტამენტის ხელმძღვანელი

ალექსანდრე ნიკოლოზის ძე შატილოვი

პროფესორი ალექსანდრე შატილოვი და მისი მეუღლე თანამემწე ზინაიდა შატილოვა 1930

ალექსანდრე შატილოვი დაიბადა 1868 წელს თბილისში. საშუალო განათლება მიიღო ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიაში, რომელიც 1887 წელს დაამთავრა. ა. შატილოვი შევიდა მოსკოვის უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტზე. უნივერსიტეტიდან მალე გარიცხეს სტუდენტთა გამოსვლებში მონაწილეობისათვის. მან სწავლა განაგრძო დერპტის (ტარტუს) უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტზე, რომელიც 1897 წელს დაამთავრა. მუშაობდა დერპტში ცნობილი ოფთალმოლოგის – პროფესორ რელმანის ხელმძღვანელობით. შემდგომ თბილისში დაბრუნდა და მუშაობდა დაიწყო თვალის სნეულებათა საავადმყოფოს ორდინატორად გ. ტარაძისთან.

1901 წელს ა. შატილოვი სამუშაოდ მიიწვიეს ბათუმში, როგორც ღრმად ერუდირებული, გამოცდილი ექიმი და საზოგადო მოღვაწე. იგი დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა დასავლეთ საქართველოს მოსახლეობაში. თავისუფლად ფლობდა გერმანულ, ინგლისურ, ფრანგულ, ლათინურ და ბერძნულ ენებს. იღრმავებდა ცოდნას რუსეთის თვალის სნეულებათა წამყვან კლინიკებში. იყო საერთაშორისო ოფთალმოლოგიური კონგრესების მონაწილე – პრაღაში და ბერლინში.

1918 წელს, ბათუმის თურქების ოკუპაციის გამო, ოჯახთან ერთად გადმოსახლდა თბილისში და მუშაობა დაიწყო რკინიგზის საექიმო-სანიტარული ნაწილის უფროსად. 1933 წელს აირჩიეს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის თვალის სნეულებათა კათედრის გამგედ. იმავე წელს უმაღლესმა სა-

ატესტაციო კომისიამ მიანიჭა პროფესორის წოდება. ხელმძღვანელის რანგში იგი ეწევა მეტად ინტენსიურ და ნაყოფიერ პედაგოგიურ, კლინიკურ, სამედიცინო და საორგანიზაციო მუშაობას. გაიხსნა რენტგენოლოგიური და ფიზიოთერაპიული კაბინეტები, პათოპისტოლოგიური ლაბორატორია, ანარმოვს სამედიცინო კვლევებს. შეიმუშავა იმ დროისათვის მეტად აქტიუალური – თვალის ტუბერკულოზური დაავადებების დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მეთოდები. რამდენიმე მისი შრომა მიძღვნილია გლავუკომის პრობლემებისადმი.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის თვალის სნეულებათა კათედრის და საქართველოს ოფთალმოლოგთა საზოგადოებას ხელმძღვანელობდა მოღვაწეობის დასრულებამდე. ალექსანდრე შატილოვი მალაი ერუდიციის კლინიკისტი და ოფთალმოლოგიური დიაგნოსტიკის საუკეთესო მცოდნე იყო. მისი ხელმძღვანელობით პირველად საქართველოში დაიცვეს დისერტაცია ოფთალმოლოგიის აქტიუალურ საკითხებზე ა. სიხარულიძემ, ნ. ბერაძემ, ნ. შიხინაშვილმა, ტ. შატილოვამ და სხვ. ბევრი დანერგა მის პიროვნულ თვისებებზე, ქველმოქმედებაზე. იგი სამართლიანად ითვლება ქართული სამედიცინო ოფთალმოლოგიის ერთ-ერთ ფუძემდებლად.

პროფესორი მირაბ დვალი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის თვალის სნეულებათა დეპარტამენტის ხელმძღვანელი

მამაჩემი – ალექსანდრე შატილოვი

მამაჩემი, ალექსანდრე შატილოვი, შესანიშნავი, თვალსაჩინო სპეციალისტი და პროფესორი იყო. მასზე ბევრი რამ დანერგა. იგი სამართლიანად ითვლება ქართული სამედიცინო ოფთალმოლოგიის ერთ-ერთ ფუძემდებლად. ამ წერილში მინდა შეგჩერდე მამაჩემის პიროვნებაზე, როგორც აღმზრდელზე და მის პიროვნულ დამოკიდებულებაზე ავადმყოფებთან... რაც თავი მახსოვს, მახსოვს დედაჩემი და მამაჩემი, განსაკუთრებული სიყვარულით კი – ყველაფერი, რაც 1918 წელს ეხება. ჩვენი ოჯახი ბათუმში დაიბადა. მამაჩემი და დედაჩემი იყვნენ მშობლები დიდი წვლილი მიუძღვის, თუ დედაჩემმა მშვიდობისა და მამაჩემმა ბუნების და ცხოველთა სამყაროში მარკვევდა. საღამოს აივანზე გამოსული მამაჩემი ნარმოდგენს მიქმნიდა დროსა და სივრცეზე. ძალიან მიკვირდა, რომ დიდი ხანი ჩამქრალი ვარსკვლავი ისევ ბრწყინავდა ცაში. ან და რა დრო გადიოდა ელვასა და ქუხილს შორის. ჩემს ბავშვობაში მე დიდხანს ვიცნობდი ასტრონომობაზე. ჩვენს ოჯახში ცხოველებიც სრულფლებიანი წევრები იყვნენ (კატები და ძაღლები).

საინტერესოა დამოკიდებულება რელიგიის მიმართ. მამაჩემი ათეისტი იყო, დედაჩემი კი ნეიტრალურად ეკიდებოდა ამ საკითხს. რასაკვირველია, ბავშვობაში მეც ათეისტი ვიყავი, მაგრამ 12-13 წლის ასაკში უეცრად რაღაც შეიცვალა ჩემს სულიერ ცხოვრებაში. ღრმად ვირწმუნე ღმერთი. მოვიტოვე ჩემი ნათლობის ჯვარი, ჩამოვიკიდე იგი კისერზე და ვლოცულობდი დილას და საღამოს, რასაკვირველია მთელი ოჯახის კეთილდღეობისათვის.

...მამაჩემი სახლში ავადმყოფებს ღებულობდა. მე მიყვარდა კაბინეტში ყოფნა, ვაკვირდებოდი მამას და ავადმყოფებს. ამავე დროს, საექიმო ეთიკასაც ვითვინებდი.

მახსოვს მამასთან მოიყვანეს კეთროვანი ავადმყოფი, რომელიც საშინლად გამოიყურებოდა – შექმნილი ქუთუთობითა და ცხვირით, ის კიბეზე იჯდა, მე უნდა გამეკლო

მის წინ. ძალიან შევშინდი, მაგრამ, ამავე დროს, ვიფიქრე, რომ ავადმყოფს არ უნდა დავანახო ჩემი შიში და ზიზღი, უნდა მომეკრიფა მთელი ძალა, რომ მის წინ მშვიდად გამეკლო. ასეც მოვიქციე.

ექიმისა და ავადმყოფის ურთიერთობის დამოკიდებულება ფსიქოლოგიის რთული და მნიშვნელოვანი სფეროა. დღემდე, სამედიცინო ინსტიტუტში, ფსიქოლოგია, როგორც წესი, არ ისწავლება – და, ტყუილად. მამაჩემი, ალექსანდრე შატილოვი, ღრმად ჩანვებობდა ხოლმე ავადმყოფს როგორც მატერიალურ, ისე სულიერ სფეროებში. ავადმყოფები აღმერთებდნენ მას, ის კი ზოგს ეფერებოდა, ზოგის მიმართ კი მკაცრი იყო. განსაკუთრებით მას ეცოდებოდა ბავშვები. მამაჩემი, ოციანი წლებში, ჯერ არ იყო საქართველოში განვითარებული ოფთალმოპედიატორია. არ არსებობდა ბავშვთა განყოფილება (პირველი ბავშვთა განყოფილება გაიხსნა შეროზისას ქუჩაზე ჩემი კათედრის გამგეობის დროს) და მამაჩემი ხშირად ტოვებდა ბავშვებს ჩვენს სახლში. დედაჩემი – მამაჩემის ერთგული დამხმარე, თავის თავზე იღებდა ამ ტვირთს, რასაკვირველია, ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე.

მახსოვს აჭარელი გოგონა, სახელად ზეკია, რომელიც ჩვენთან დიდხანს ცხოვრობდა, სანამ არ განიკურნა (ამაზე კარგი მოთხრობა აქვს დანერგილი მამამისის ნაამბობიდან სერგო კლიაიშვილს). ბათუმელი ბიჭი პეტია გლუმჩენკო, განვლილი მარუსა კაკალოვა და სხვ. მარგალიტა ტულაშვილს თავის მოგონებებში აღწერილი აქვს, როგორ გადაარჩინა ექიმმა შატილოვამ უპატრონო ბავშვთა სახლის ბავშვები სიბრძანისაგან. არა მარტო იმით, რომ დასვა დიაგნოზი, არამედ მოაგვარა ბავშვთა კვებისა და ნამღების საკითხი. თვითონ შემოიარა მდიდარი ვაჭრები და მოაზიდა მათ საკვები პროდუქტები (მაგ. მარტო ერთ დღეში საჭირო იყო 5 კგ ლეიძლი). ფეხსაცმლის ფაბრიკის მფლობელმა ადელხანოვმა შეუკერა ფეხშიშველა ბავშვებს ფეხსაცმელები. ა. შატილოვის უანგარობა ფართოდ იყო ცნობილი ხალხში.

კაბინეტში მაგიდაზე იდგა ჯამი, რომელშიც ვისაც რამდენი უნდოდა, იმდენ თანხას ღებდა, ზოგი კი პირიქით, იქედან თანხას იღებდა. მიმე ავადმყოფები თვებობი მკურნალობდნენ უფასოდ. ეს ეხე-

ბოდა, აგრეთვე, ოპერაციებს. იგი ბრწყინვალე ოფთალმოქირურგი იყო. ზოგი ავადმყოფი, შემდეგ გადადიოდა მეგობრების კატეგორიაში, ასე მაგალითად, ტიციან ტაბიძის ქალიშვილი, ჩვენი ოჯახის ნათესავი უფრო ახლო მეგობარია მთელი სიცოცხლის განმავლობაში. აპოლონ შეროზია, რომელიც 17 წლის ასაკში მძიმე დაავადების გამო მკურნალობდა მამაჩემთან, გახდა დიდი მეცნიერი, პროფესორი ფსიქოლოგიის დარგში და მამაჩემის სიკვდილის შემდეგ, როდესაც მე გადავედი რუსეთში სამუშაოდ, გადმოსახლდა დედაჩემთან და უფლიდა მას, როგორც შვილი.

ძალიან დიდი ენერჯის და ძალის მქონე ადამიანი იყო მამაჩემი. მთელი დღის დამქანცველი მუშაობის შემდეგ იგი ყოველდღე მეცადინებდა 2-3 საათამდე. იწერდა მკურნალობის საშუალებებს 4 ენაზე. ყოველთვის თანამდებოვებ მედიცინის კურსში იყო. სამაგიეროდ, დასვენებაც იცოდა. კვირაობით თავის მეგობრებთან ერთად, ეს იყო გრიგოლ სოლომონი, ვალერიან როსტომბეკოვი, დადიოვანი თბილისის შემოგარენში. შაბათობით – სხვა კომპანიაში, რომელიც ჩვენთან წევრი იყო მისი უნივერსიტეტის ამხანაგი მაქსიმე ლამბარაშვილი – თამაშობდნენ პრეფერანსს.

...ცხოვრების გრძელი და რთული გზა განვლო მამაჩემმა, მაგრამ, რაც მთავარია დატოვა ნათელი კვალი და ოფთალმოლოგიური სკოლა, რომელიც გამოირჩევა არა მარტო საგნობრივი სპეციფიკით, არამედ სულიერი განწყობით დამოკიდებული საქმიანობით – ადამიანისადმი. იყო ალ. შატილოვის მოსწავლე, ნიშნავს – არა მარტო მალაი რანგის სპეციალისტს, არამედ ღირსეულ ადამიანს – ამ სიტყვის საუკეთესო გაგებით.

პროფესორი ტატიანა შატილოვა 1998 წელი (სრული ვერსია დაიბეჭდა 1999 წლის მარტში „სამედიცინო გაზეთში“, იბეჭდება მცირედი შემოკლებით, სტილი დაცულია)

ეთერ ბოჭვაძის ბახსენება

2017 წელს 90 წლის გახდებოდა მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, საქართველოს სამედიცინო მეცნიერებათა აკადემიის ერთ-ერთი დამფუძნებელი და ნამდვილი წევრი, საყოველთაოდ აღიარებული მეცნიერი, დიდი კლინიცისტი და ლეგანდოსი პედაგოგი, პროფესორი ეთერ ბოჭვაძე, რომელიც საქართველოში ინფექციური პათოლოგიის დარგის აღიარებული ლიდერი და ქართული სამედიცინო საზოგადოების ერთ-ერთი ყველაზე გამორჩეული ფიგურა გახლდათ.

ქალბატონი ეთერი უკვე რამდენიმე წელია აღარ არის ჩვენ შორის, მის მიერ დატოვებული კვალი კი სამუდამოდ აღიბეჭდა არაერთი თაობის მეხსიერებასა და გულში.

ექვს ათეულ წელზე მეტხანს ეთერ ბოჭვაძე დაუღალავად და თავდადებით ემსახურა ექიმთა თაობის აღზრდის ურთულეს საქმეს. მან განვლო ღირსეული გზა სამედიცინო ინსტიტუტის წარჩინებული კურსდამთავრებულიდან და ასპირანტიდან ინფექციურ სნეულებათა კათედრის გამგემდე, რომელსაც ორი ათეული წელი ხელმძღვანელობდა.

მეუღლეებთან ერთად მისი ქალბატონი ეთერის განსაკუთრებული ღვაწლის შესახებ ვირუსული დაავადებების კვლევასა და შესწავლას; ინფექციური პათოლოგიის არცერთი აქტუალური საკითხი არ დარჩენილა მისი ყურადღების მიღმა. იგი 300-მდე სამეცნიერო ნაშრომის ავტორია, რომელთა შორის 6 მონოგრაფიაა.

სრულიად განსაკუთრებული გახლდათ ქ-ნი ეთერ ბოჭვაძის ღვაწლი, როგორც პედაგოგის, არაერთი თაობის აღზრდელის...

მისი ლექციები გამორჩეული იყო სამეცნიერო სიახლით და საკითხის ფართო გაშუქებით. მონაწიეები, ყოფილი სტუდენტები ხშირად აღნიშნავენ, რომ მის მიერ მოწოდებული მეცნიერული სიახლეები ძალზე მნიშვნელოვანი იყო და არაერთხელ დაეხმარა მათ პრაქტიკულ საქმიანობაში; მასთან მუშაობისას მიღებული ჩვენები და თვისებები კი მათი წარმატების ქვაკუთხედად იქცა მომავალში.

ბოლო პერიოდში, მძიმე ავადმყოფობის მიუხედავად, ხშირად ინტერესდებოდა მონაწიეების საქმიანობით, ხარობდა მათი წარმატებებით...

უდიდესი შრომისმოყვარეობა და ერთდროულად, წარმატების თუ წარუმატებლობის სწორი შეფასების უნარი განსაზღვრავდა მის ფართო სამეცნიერო ღვაწლს...

ინდივიდუალიზმით გამორჩეული, ძლიერი ნებისყოფის მქონე, მიზანმიმართული ქალბატონი მრავალმხრივ გამორჩეული პიროვნება გახლდათ – დიდი მამულიშვილი, სიკეთის, ნიჭიერების, განათლების, გულწრფელობის, კეთილშობილების, ზნეობის მაგალითი ყველასთვის; ლიტერატურის მოყვარული, პოლემისტი ქალბატონისგან სამეცნიერო ოპონენტებს არაერთხელ უგრძობნიათ მისი არგუმენტების ძალა, ხოლო კოლეგებს – პატივისცემა და თანადგომა.

ქალბატონი ეთერის კოლეგებს, მონაწიეებს კარგად ახსოვთ მისი ცნობილი ფრაზა: „როგორც ცხოვრებაში, ისე მეცნიერებაში, თავი უნდა დაუხარო არა თანამდებობას, არამედ – ნიჭს.“

დიდი ავტორიტეტის მქონე, წარმატებული და დაფასებული, – ასეთად დარჩა ქალბატონი ეთერი კოლეგებისა და აღზრდილების ცნობიერებაში.

პროფესორი მედიცინის უჩაშვილი – 100

მელენტი ყურაშვილი... ამ სახელსა და გვარის გაგონებისას, ყველას, ვინც ამ დიდბუნებოვან პიროვნებას იცნობდა, თვალწინ წარმოუდგებოდა ახლანდელი, ელენტიური, დინჯი, ტკბილმოუბარი ადამიანი.

მელენტი ყურაშვილი 100 წლის წინ დაიბადა მარტვილის რაიონის სოფელ ჯოლევეში, საეკლესიო მოღვაწის ოჯახში. მშობლები – მღვდელი (შემდგომში სოფლის მასწავლებელი) ეპიფანე ყურაშვილი და მარიამ გაბუნია, ღვთის სიყვარულით ზრდიდნენ თავიანთ ხუთ ვაჟს, ადრეული წლებიდანვე უნერგავდნენ სწავლა-განათლებისადმი განსაკუთრებულ დამოკიდებულებას და სრულიად ბუნებრივი იყო, რომ შემდგომში ხუთივე ძმა პროფესორი გახდა და ქვეყანას თავდადებით ემსახურებოდა.

ბატონი მელენტის შრომითი მოღვაწეობის ადრეული წლები დაკავშირებულია პედაგოგიურ საქმიანობასთან – ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი გახლდათ. მისი შემდგომი საქმიანობა უკავშირდება სამხედრო სამსახურს, სამხედრო ექიმის რანგში. 1940 წლიდან, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის დამთავრებისთანავე, მოქმედ არმიამში. ომის დაწყების პირველივე დღეს, ამიერკავკასიის სამხედრო ოქლქის საზღვრების ბრძანებით, ირანში განთავსებული ერთ-ერთი ავიაბაზის სანიტარიული სამსახურის უფროსი ექიმად დანიშნეს. შემდეგ იმ გამანადგურებელი ავიაოქლქის უფროსი ექიმი იყო, რომელსაც ვასილ სტალინი მეთაურობდა. მან ბრძოლით განვლო ომის ქარცეცხლიანი გზები. აღსანიშნავია, რომ იწინა ლენინგრადის 900-დღიანი ბლოკადის მთელი ტრაგიაში.

მხოლოდ 1947 წელს დაუბრუნდა სამოქალაქო ცხოვრებას და მთელი შემდგომი ცხოვრება შრომის მედიცინის განვითარებას მიუძღვნა. მეოთხედი საუკუნის განმავლობაში, 1947-1973 წლებში გახლდათ ნ. მახვილასის სახელობის შრომის ჰიგიენისა და პროფესიულ დაავადებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის შრომის ჰიგიენის განყოფილების ხელმძღვანელი. აღნიშნული პერიოდი ინსტიტუტის საქმიანობის საუკეთესო წლები იყო. ამ დროს შეისწავლეს საქართველოს მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის ყველა ნაშენი დარგის მუშაკთა შრომის პირობები და ჯანმრთელობის მდგომარეობა; შემუშავდა პროფილაქტიკის ეფექტური ღონისძიებები; არ დარჩენილა საქართველოს ეროვნული მეურნეობის არც ერთი ნაშენი საწარმო, სადაც ბატონი მელენტის არ მიეღო უშუალო მონაწილეობა ჰიგიენურ-ფიზიოლოგიური კვლევების ჩატარებაში.

1973 წლიდან ბატონი მელენტის სამეცნიერო და პედაგოგიური მოღვაწეობა მთლიანად უკავშირდება

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტს (უნივერსიტეტს). იგი სათავეში ჩაუდგა მისი ინიციატივით ჩამოყალიბებულ შრომის ჰიგიენისა და პროფესიულ დაავადებათა კათედრას და თვისობრივად ახალ დონეზე აიყვანა სასწავლო-მეთოდური და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა, რომლის კომპლექსურობა და ურთიერთგანპირობებულობა დრომ დაგვიანა – დღეს ეს ორი სამეცნიერო-პრაქტიკული მიმართულება მთელ მსოფლიოში კომპლექსური სამედიცინო მიმართულების – შრომის მედიცინის – სახელითაა ცნობილი. კათედრის გამგის თანამდებობაზე თითქმის 20-წლიანი (1973-1992 წ.წ.) და კათედრის პროფესორის თანამდებობაზე (2004 წლამდე, გარდაცვალებამდე) მოღვაწეობისას, აქტიურ პედაგოგიურ და მეთოდურ საქმიანობას ეწეოდა; წარმატებით კითხულობდა ღრმამზინარსიან ლექციებს და ატარებდა სემინარულ მუშაობას შრომის ჰიგიენაში, რასაც ამდღერებდა ხანგრძლივი პროფესიული

საქმიანობის პერიოდში შექმნილი უნიკალური საარქივო მასალით.

ბატონი მელენტი ეწეოდა ნაყოფიერ მეთოდურ მუშაობას. მის მიერ შედგენილია პრაქტიკული მენეჯმენტის ჩატარების მეთოდური დამუშავებები შრომის ჰიგიენის ცალკეულ საკითხზე; გამოცემულია მეთოდური პრაქტიკული შრომის ჰიგიენაში და ა.შ.

წლების მანძილზე გახლდათ ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს წევრი, მდივანი, პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა გაერთიანებული პროფკომიტეტის

თავმჯდომარე, სადისერტაციო საბჭოების წევრი, სწავლების კონტროლის შიდასინსტიტუტო კომისიის ხელმძღვანელი (ამ დროს შეადგინა პრაქტიკული ჩვენების ათვისების დამადასტურებელი ჩათვისის ნიგნაკი), სან-ჰიგიენის ფაკულტეტის ციკლობრივი მეთოდური კომისიის თავმჯდომარე და სხვ. მეტად ნაყოფიერი იყო ბატონ მელენტის სამეცნიერო მუშაობა – გახლდათ შრომის ჰიგიენის მიმართულების – სამრეწველო მიკროკლიმატის ჰიგიენისა და სითბოს ცვლის ფიზიოლოგიის – განვითარების ერთ-ერთი პიონერი. მისი საკანდიდატო (1958 წ.) და სადოქტორო (1970 წ.) დისერტაციები ეძღვნება ამიერკავკასიის კლიმატურ ზონაში ცხელი პროფესიების მუშაკთა შრომის ჰიგიენის საკითხებს, აღნიშნული პრობლემისადმი მიძღვნილი ბატონი მელენტის ავტორობითა და რედაქტორობით გამოცემული არაერთი სამეცნიერო და მეთოდური გამოცემა. მისი ხელმძღვანელობით შესრულებულია არაერთი საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაცია. ეკუთვნის შრომის მედიცინის აქტუალური საკითხებისადმი მიძღვნილი 200-მდე სამეცნიერო შრომა.

ბატონ მელენტის ხანგრძლივი მოღვაწეობა ღირსეულად დაფასდა სამხედრო და სამოქალაქო სახელმწიფო ჯილდოების, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის ტიტულის მინიჭებით, უმაღლესი მთავარსარდლის მადალით.

ბატონ მელენტისთან მუშაობა ადვილიც იყო, საინტერესოც და სასიამოვნოც. ხანგრძლივი სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობის მანძილზე, იგი სტუდენტებს და ჩვენ, მონაწიეებს, პირველ რიგში, გვასწავლიდა უმთავრეს „მეცნიერებას“ – „დამიანურ ურთიერთობებს“ – და, მხოლოდ ამის შემდეგ, სპეციალობას – შრომის ჰიგიენას. ჭეშმარიტი მეცნიერი, ის მთელი თავისი არსებით უაღრესად თბილი და კეთილშობილი ადამიანი გახლდათ. უმცროს კოლეგებსა და მონაწიეებს არაერთი მაგალითი გვახსოვს მისი თბილი დამოკიდებულებისა, რაც ხშირად სცილდებოდა ოფიციალურ ურთიერთობების ფარგლებს. ეს გარემოება კიდევ ერთი მსიმიული იყო მის გვერდით და მისი ხელმძღვანელობით ინტენსიური, მაგრამ ძალდაუტანებელი მუშაობისათვის. სწორედ მისი ასეთი ადამიანური თვისებების გამო აღვიქვამდით კათედრას ჩვენს მეორე ოჯახად. სასიამოვნოა, რომ ეს ტრადიცია დღესაც გრძელდება, რაშიც დიდი ბატონი მელენტის წვლილი – იგი დღესაც ჩვენი გამკვლევია ცხოვრების რთულ ლაბირინთში.

პროფესორი რევაზ კვიციანიძე, თსსუ-ის გარემოს ჯანმრთელობისა და პროფესიული მედიცინის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი

ნიმო ღობთაძის სსიპ

მუდამ კეთილი ღიმილი დასათამაშებდა ბაგეზე, მუდამ სითბოს ასხივებდნენ მისი ზურ-მუხტისფერი თვალები; სწორედ ისეთი იყო, პოეტი მარი აბრამიშვილი რომ ამბობს თავის ერთ ლექსში: „შენ თვითონ ჰგავხარ ყველაფრის წამალს, რა საჭიროა შენი წამლები“.

გაუტყუებელი იყო, მამაცი და შემტევი. კომპრომისები არ სჩვეოდა. უსაქმოდ გაჩერება არ შეეძლო: გულსხმიანი ექიმი, ალღოანი მკვლევარი, ყურადღებიანი პედაგოგი, ამასთან ერთად დიდი ოჯახის დიასახლისი გახლდათ. მამინაც კი, როცა უკვე აღარ მუშაობდა კათედრაზე, როცა ყველა დააოჯახა და დაბინავა, უფუნქციოდ არ დარჩენილა – თავის საყვარელ საქმეს, ქარგვას (რისთვისაც მანამდე ვერასოდეს იცლიდა), მიუბრუნდა. გადაჭარბებული სულსიერად არ იქნება, თუ ვიტყვით, რომ მისი ნამუშევრების თემატიკა, შესრულების ტექნიკა და მხატვრული გემოვნება ერთდროულად გაოცებას, მოწინებებსა და აღფრთოვანებას იწვევს მნახველში.

გაზაფხულივით მშვენიერი სწორედ გაზაფხულზე მოველინა ქვეყნიერებას – 1930

წლის 17 მაისს. დედაქალაქში გაიზარდა და საშუალო განათლებაც აქვე მიიღო. 1956 წელს წარჩინებით დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტი. სრულიად ახალგაზრდა სპეციალისტი განაწევრებით აფხაზეთში მოხვდა და ტყვარჩელის საავადმყოფოს ინფექციური დაავადებების განყოფილებას ჩაუდგა სათავეში. თითქმის 12 წელი გაატარა ამ თანამდებობაზე, შემდეგ გულმა თბილისისკენ გამოუწია. უკვე დაოჯახებული, 3 შვილთან და შესანიშნავ მეუღლესთან ერთად, დაუბრუნდა მშობლიურ სახლს. აქედან დაიწყო ახალი ეტაპი მის სამსახურებრივ კარიერაში: 1968-1973 წლებში შრომის ჰიგიენისა და პროფდაავადებათა ს/კ ინსტიტუტში მუშაობდა მეცნიერ თანამშრომლად, შემდეგ კი, 1973 წლიდან სამეცნიერო-პედაგოგიურ ასპარეზზეც მოსინჯა ძალები და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის იმუშავდა ახლად ჩამოყალიბებული შრომის ჰიგიენისა და პროფდაავადებათა კათედრის ასისტენტი გახდა. მერე იყო უამრავი კვლევა მთელი საქართველოს მასშტაბით, რამაც 50-

ზე მეტ სამეცნიერო ნაშრომში ჰპოვა ასახვა; დისერტაციის ბრწყინვალედ დაცვა, კონფერენციები, ინოვაციების დაწერვა პროფესიული ალერგოლების საკითხებზე, დოცენტის ნოდება და თანამდებობა, კოლეგების სიყვარული და პატივისცემა...

არც გასაჭირი დაჰკლებია ცხოვრებაში: მეუღლე ადრე დაკარგა და მარტოს მოუხდა შვილების ფეხზე დაყენება, თუმცა, არასდროს დაუწუნუნია. და დაუფასდა კიდევ შრომა – ღირსეული, პატივსაცემი შვილები აღზარდა და მათი სიყვარულითა და ზრუნვით იყო გარემოცული. ძლიერი იყო და ვერც ვერაფერი ნააქცევდა კარგა ხანს, რომ არა ის უზარმაზარი ტკივილი, რომელიც სათაყვანებელი შვილიშვილის ტრაგიკულმა დაღუპვამ მოუტანა.

ძნელა მასზე წარსულ დროში წერა. ჭრილობა ჯერ ახალია და სისხლმდინარი. დრო, მართალია, ტკივილს გააფერმკრთალეს, მაგრამ ყველას, ვისაც 1973-2006 წლებში შრომის ჰიგიენისა და პროფდაავადებათა კათედრაზე (შემდგომში – გარემოს ჯანმრთელობისა და პროფესიული მედიცინის დეპარ-

ტამენტი) გვიმუშავია, სიცოცხლის ბოლომდე გვემხსოვრება ჩვენი ძვირფასი ქალბატონი ნინო ღობთაძე, ჩვენი საყვარელი ნუწუ და მისი სხივოსანი თვალები.

თსსუ-ის გარემოს ჯანმრთელობისა და პროფესიული მედიცინის დეპარტამენტის თანამშრომლები

ექიმი – მხატვრის მუზა

ცნობილი ფრანგი პოსტიმპრესიონისტის, ანრი მარი რაიმონ დე ტულუზ-ლოტრეკის (Henri Marie Raymond de Toulouse-Lautrec-Monfa), ან უბრალოდ – ანრი ტულუზ-ლოტრეკის არაერთი გატაცების შესახებ იციან ხელოვნების მოყვარულებმა, მაგრამ ნაკლებად საუბრობენ იმაზე, რომ კაფე-ბარებისა და ბორდელების გარდა, მხატვარს, რომელიც საკმაოდ განათლებული და არისტოკრატიული ოჯახის წარმომადგენელი გახლდათ, უსაზღვროდ აინტერესებდა მედიცინა. საათობით უსმენდა ხოლმე მედიცინის ფაკულტეტის სტუდენტს, გაბრიელ ტაპისს. ისინი გატაცებით საუბრობდნენ მითოლოგიურ ექიმზე – პეანოსზე, რომელიც ოლიმპოს მთის ყველა ბინადარს უწევდა სამედიცინო დანმარებას. ტულუზ-ლოტრეკე განსაკუთრებულ შთაბეჭდილებას ახდენდა ის ამბავი, თუ როგორ გაიმეტა საკუთარმა მასწავლებელმა, ასკლეპიოსმა, პეანოსი, როგორ ბრძანა მისი მონამვლა... მაგრამ მკურნალის მადლიერმა ქვესკნელის ღვთაებამ, აიდმა, ვერ გაიმეტა პეანოსი. მან ის მცენარედ გადააქცია, რომლის ფესვებითაც მკურნალი თავისი ექიმობის მანძილზე, არაერთ სწულს უმსუბუქებდა მდგომარეობას და აჯანმრთელებდა...

ტულუზ-ლოტრეკმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცია იმ ფაქტს, რომ საფრანგეთში ცნობილი ექიმი, ჟიულ ემილ პეანი, გვარის უღერადობით პეანოსს ახსენებდა...

ეს იყო უბრალო მენისქვილის ოჯახში გაზრდილი ყმანვილი, რომელმაც განათლების მიღება საკმაოდ გვიან, 15 წლის ასაკიდან დაიწყო. ამას ხელი არ შეუშლია, რომ ორ წელიწადში მთელი პროგრამა დაეფარა და სიმინფის ატესტატი აეღო.

შემდეგ პარიზის უნივერსიტეტში მიიღო სამედიცინო განათლება. დიდი დაკვირვებით სწავლობდა ყველაფერს, ზოგჯერ გამოცდების ჩაბარებას ცოტათი აგვიანებდა კიდევ – ვიდრე სრულყოფილად არ შეისწავლიდა საგანს, თავს არ დაანებებდა. მას ოზიდავდა ყველაფერი ახალი, ჰქონდა გამბედაობა თავის თავზე აეღო ისახლის დანერგვა ისეთ ტრადიციულ და აკადემიურ სფეროში, როგორც მედიცინა იყო... მისი გამოგონება იყო სისხლდენის მომჭერი, რომლითაც დღესაც სარგებლობენ ქირურგები, მანვე გააკეთა კუჭის პირველი რეპექცია, შეიმუშავა საკვერცხის ამოკვეთის ახალი მეთოდი, პირველად მსოფლიოში გააკეთა ტრანსვაგინალური პისტერექტომია საშვილოსნოს კიბოს დროს, მხრის სახსრის ენდოპროთეზირება...

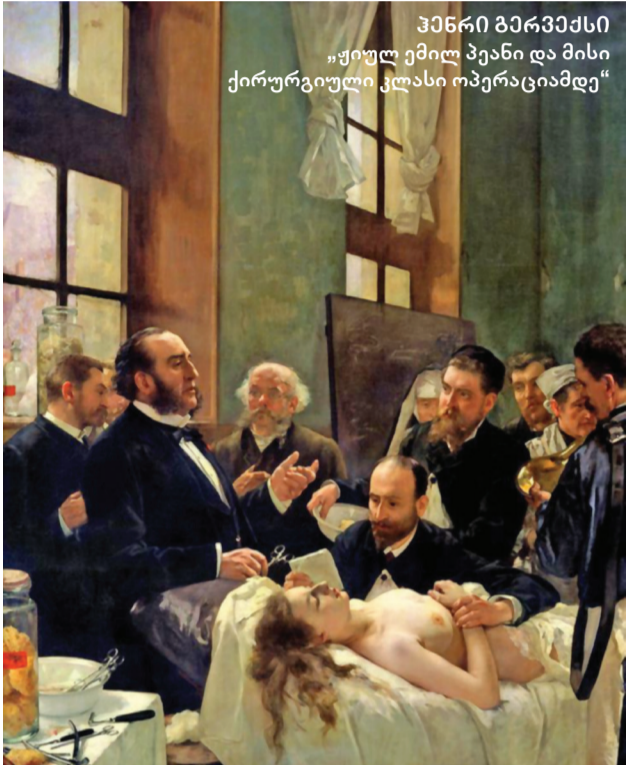
ტულუზ-ლოტრეკი ოცნებობდა დასწრებოდა პეანის ოპერაციას, ენახა მისი ვირტუოზული ხელოვნება. ოცნება აისრულა კიდევ გაბრიელ ტაპის დახმარებით. მან ანრი ტულუზ-ლოტრეკი საოპერაციოში შეიყვანა. იმ ბედნიერ დღეს მხატვარი ცნობილი ქირურგის ხელოვნების მოწმე გახდა. პროფესორი 62 წლისა იყო და პროფესიონალიზმის ზენიტში იმყოფებოდა.

ბევრს ქირურგიული მანიპულაციების ყურება თრგუნავს,

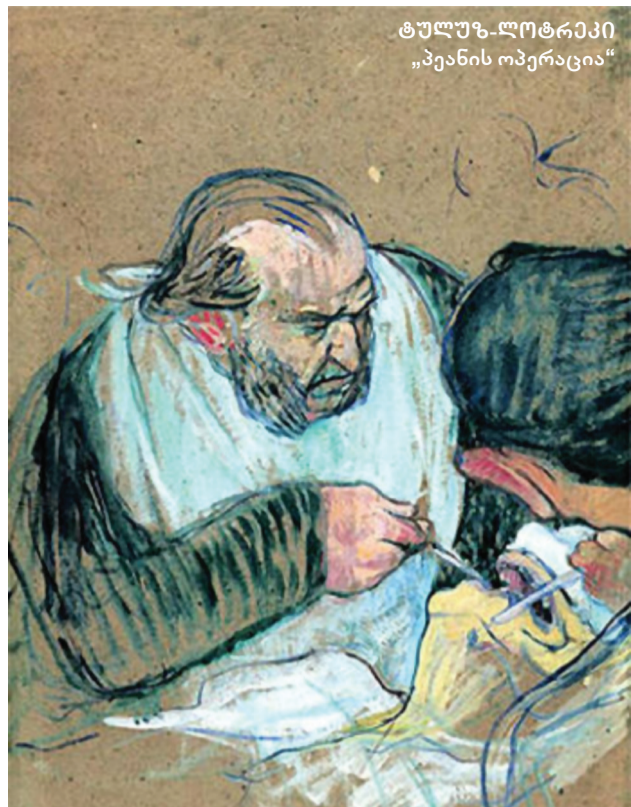
მაგრამ ტულუზ-ლოტრეკი აღფრთოვანებული იყო. მას განსაკუთრებით ხიბლავდა ის ერთგვარი ტრიუმფალური განცდა, რომლითაც ცნობილი ქირურგი ხელში სკალპელს იღებდა. პეანი ქირურგიულ მაგიდასთან ძალიან ახლოს დაჯდა. ის თითქოს სახეიმოდ იყო გამომწყობილი, ფრაკი არც გაუხდია, მხოლოდ თეთრი ტილო მიიფარა მკერდზე. მხატვარი აღტაცებული ყვებოდა, როგორი მოქნილი მოძრაობით ხმარობდა სკალპელს ქირურგი. ამავე დროს რაღაცაზე საუბრობდა...

ტულუზ-ლოტრეკი ხატავდა პეანს სხვადასხვა მდგომარეობაში: საუბრისას, შუბლის მოწმენდის დროს, ჭრილობაში მოშხირალს... მხატვარი გულწრფელად ამბობდა, რომ ქირურგის ზურგს – ძღვევამოსილს და მოქნილს – თვალს ვერ წყვეტდა. თითქოს ეს იყო მოჭიდავის დაკუნთული სხეული, რომელიც გარკვეული დაძაბულობით გადახრილიყო რაღაცაზე... ამ დროს ხელები ძალიან თავისუფლად მუშაობდნენ.

ოპერაციის დასრულების შემდეგ, ტულუზ-ლოტრეკმა ერთ

ჰენრი მარი რაიმონ დე ტულუზ-ლოტრეკი „ჟიულ ემილ პეანი და მისი ქირურგიული კლასი ოპერაციამდე“

ტულუზ-ლოტრეკი „პეანის ოპერაცია“

პატარა ფრაზაში ჩაატია ნანახით აღფრთოვანება: „მას ორივე ხელი მარჯვენა აქვს“. ანრი ტულუზ-ლოტრეკმა იმ დღეს არაერთი ჩანახატი გააკეთა. მისი ორი ნამუშევარი კი საქვეყნოდ ცნობილი გახდა: „პეანის ოპერაცია“ და „ტრახეოსტომია“.

თუმცა ანრი ტულუზ-ლოტრეკი არ იყო პირველი, ვინც თავის მუზად ცნობილი ქირურგი აქცია, ლორტეკამდე 5 წლით ადრე მხატვარმა პენი გერვექსმა შექმნა ცნობილი ტილო: „ჟიულ ემილ პეანი და მისი ქირურგიული კლასი ოპერაციამდე“.

ანრი ტულუზ-ლოტრეკს აინტერესებდა არა ფაქტი სამედიცინო ჩარევისა, არამედ მისი როგორც ცხოვრებისეული წარმოდგენის აღქმა. მისთვის ესეც ერთგვარი „გულახდილობა“ იყო: დაფარულის გამომზეურება, შეუცნობლის შეცნობა. მას ბევრი „სენი“ ჰქონდა ნანახი პარიზის „ფსკერზე“ და დიდ ემოციას იღებდა იქედან. მაგრამ არანაკლები იყო ადამიანის შიგნით არსებული საიდუმლო.

„რომ არ ყოფილიყო დაავადებული, ალბათ აუცილებლად ექიმი გახდებოდა“, – წერდა ტულუზ-ლოტრეკე მისი ბიოგრაფიული ნიგნის ავტორი ანრი პერუშო.

საუბედუროდ, თავად გახლდათ მძიმე სნეული და ტკივილით გატანჯული მხატვარი სხვების მკურნალობას ვერ შეძლებდა...

უმადლეს სამედიცინო განათლებას გასული საუკუნის დასაწყისში (1918 წელს) ჩაეყარა საფუძველი საქართველოში. ქართული სამედიცინო ინტელიგენციის მიერ რუდუნებით დაფუძნებული სამკურნალო ფაკულტეტი გახდა კიდევ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის (სამედიცინო უნივერსიტეტის) მესამე კვლევი, რომელიც თითქმის საუკუნეა, ქვეყნის სამედიცინო განათლების განვითარების სამსახურშია და დროის მოთხოვნის შესაბამისად მომზადებულ კადრებს ზრდის.

დღევანდელი გადასახედიდან – საუკუნოვანი ისტორიის სწორს – ალბათ, რომ უპრიანი იქნება, გავიხსენოთ ისინი, უანგაროდ და წარფული ადამიანები, ღირსეულად და უდრტივნივლად რომ მოიხადეს თავიანთი პროფესიული ვალი.

...კაცურკაცობის მაგალითი გახლდათ გრიგოლ (გრიშა) კაკუშაძე, ბრწყინვალე ქირურგი, ადამიანური ღირსებით, პროფესიული სინდისით და პატიოსანებით შემკული პიროვნება, „უვერცხლო მკურნალი“, ამასთან, დიდი გრიგოლ მუხაძის და ნიკოლოზ კახიანის საამაყო აღზრდილი.

...მე-19 საუკუნის ქართულ ინტელიგენტურ ოჯახში აღიზარდა, ულამაზეს ბაღდადში; პეტერბურგის და ვარშავის უნივერსიტეტების კურსდამთავრებულმა მამამ, რომელიც მხარის პირველი პროკურორი, მოსამართლე და ადვოკატი იყო, ასევე, ევროპული ენების უზადო მცოდნეც, შეიღწა მასწავლა უცხოური ენები – რუსული, გერმანული, ფრანგული, კიდევ – ბერძნული და ლათინური, რაც მას სამომავლოდ ძალიან გამოადგა პროფესიული განვითარების თვალსაზრისით. ქუთაისის კლასიკური გიმნაზიის წარჩინებით დასრულების შემდეგ, გრიგოლი ახლადგახსნილი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტზე ჩაირიცხა. იმდროინდელი ინტელექტუალური ელიტის თვალსაჩინო წარმომადგენლები გახლდნენ მისი მასწავლებლები – პროფესორები: ივანე ჯავახიშვილი, პეტრე მელიქიშვილი, გრიგოლ მუხაძე, ნიკოლოზ კახიანი, მიხეილ ასათიანი, ივანე ბერიტაშვილი, ვლადიმერ ვორონინი, იაკობ ანფიმოვი, სვიმონ გოგიტიძე, იოველ ქუთათელაძე უკითხავდნენ ლექციებს და მეცნიერების საფუძვლებს აზიარებდნენ... მერე კი იგი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტის პირველი გამოშვების წარჩინებული კურსდამთავრებული, გრიგოლ მუხაძემ აიყვანა კათედრაზე ასისტენტად და, როგორც უნიჭიერეს მონაფესს, საშუალება მისცა, დახელოვნებულიყო და და-

პირველი კურსდამთავრებულები

მოუკიდებლად გაეკეთებინა რთული ოპერაციები. ორდინატურის წლები ქირურგიის ბერძუნასთან გაატარა, ხშირად იყო მუხაძის და კახიანის პირველი ასისტენტი, მაგრამ, როდესაც ხელისუფლებამ ახალგაზრდებს უეჭიმოდ დარჩენილი ხალხის დასახმარებლად მოუწოდა, გრიგოლმა ლეჩხუმის შორეულ სოფელ ოყურემს მიამუშა...

...ოჯახი ზრუნავდა შვილისთვის სწავლისა და განვითარების საუკეთესო პირობები შეექმნა – საფრანგეთიდან და რუსეთიდან მისთვის უნიკალურ სამედიცინო ინსტიტუტებზე და ლიტერატურას ინერდა. დამოუკიდებელი საქმიანობის ხანგრძლივ პერიოდში გრიგოლი ერთნაირი სიძლიერით მუშაობდა ქირურგიის, თერაპიის, გინეკოლოგიის, პედატირის, ოტორინოლარინგოლოგიის სფეროში. მისი ინიციატივით გაიხსნა საავადმყოფო და აფთიაქი სოფელ ოყურეში...

...ოთხი წელი გაატარა ფრონტის წინა ხაზზე მეორე მსოფლიო ომის მძიმე პერიოდში. თვითონ დაჭრილი და კონტუზირებული, ძალას და ენერჯიას იკრებდა და სხვათა გადასარჩენად არას იშურებდა. რამდენი ათასის სიცოცხლე უხსნია მის თავდადებას – აუცილებლობიდან გამომდინარე, ხშირად ოპერაციების ღია ცის ქვეშ შეუსვენებლად გაკეთებაც უხდებოდა. ყოფილა შემთხვევა, როცა მის კოლეგა-ქირურგს ოპერაციის დროს გული შესწუხებია, გრიგოლს კი იგი მოუბრუნებია, მისი ოპერაცია დაუმთავრებია და თავისივე დაჭრილობის მაგალითად კმარა, თუნდაც, ერთი ეპიზოდი მისი ფრონტული და ომისშემდგომი ცხოვრებიდან – 1942 წელს მტრის ზურგიდან ემულონით დაჭრილობი გამოშვადით. გამცილებელი და მეთაური ქართველი ექიმი გრიგოლ კაკუშაძე იყო. ემულონი გერმანელების ალყაში მოხვდა და მათი ოფიცერი ტყვეების უკან დაბრუნებას და საკონცენტრაციო ბანაკში განთავსებას ითხოვდა.

მამინ გრიგოლმა გერმანულად მიმართა ოფიცერს, რომ მათ ამის უფლება არ ჰქონდათ და ამგვარი ქმედება საერთაშორისო კონვენციით იკრძალება: – ამ საქციელით, მთელ მსოფლიოს, შესანიშნავი ტრადიციების მქონე გერმანულ ერს აზიზობდით, რისთვისაც მერე სამაგიერო მოგვლევებთ; ნუ აქცევთ ნაცისტური პოლიტიკოსების მსხვერპლად თქვენს სამშობლოსო... ოფიცერმა ვერ გაუძლო ამ მძიმე ბრალდებას და განკარგულება გასცა მათ გასათავისუფლებლად, შემდეგ, კი, 1947 წელს, კურორტ საირმის გზის მშენებლობაზე დასაქმებულ გერმანელი ტყვეებს შორის „დექტორი გრიგოლი“ სწორედ იმ ოფიცერმა იცნო, გრიგოლმა რომ მამინ ტყვეების გათავისუფლება სთხოვა. ქართველი ექიმი სიყვარულით გადაეხვია გერმანულ დიტრისს, საზოგადოებას კი აუხსნა, რომ მან ათასობით ადამიანის სიცოცხლე იხსნა; გერმანელი შინ წამოიყვანა, კარგადაც უპატრონა, ბოლოს კი მისი გათავისუფლების ნებათვალაც მიანიჭა...

უბადლო მკურნალმა, შეუდარებელმა დასტაქარმა, სამკურნალო ფაკულტეტის ერთ-ერთი პირველი გამოშვების ექიმთა თაობის ღირსეულმა წარმომადგენელმა, პირუთენელად აღასრულა შიშოკარტეს ფიცი, ადამიანთათვის მხოლოდ სიკეთის კეთებას რომ ისახავს მიზნად...

თითქმის ექვსი ათეული წელი იდგა ბატონი გრიგოლ კაკუშაძე ხალხისა და ქვეყნის სამსახურში, ღრმა სიბერემდე იმედს ასხივებდა, უანგაროდ და უშურველად თესდა სიკეთეს... სწორედ ესაა გზა უკვდავებისკენ, გზა, რომელიც სხვათა ბედნიერებისთვის და არა ამბიციური მიზნების დაკმაყოფილებისთვის ბრძოლაში მიიღვება ხოლმე და ნარუშულე კვალს ტოვებს...

დარეჯან კომლაძე

„სამედიცინო გაზეთის“ რედაქცია
 ვაჟა-ფშაველას გამზირი 33,
 ოთახი 600,
 ტ.: 254-24-64

რედაქტორი
ლელა ჯიყაშვილი
 კორესპონდენტები:
მანანა ფხალაძე
 ტ.:555 29 98 27
დარეჯან კომლაძე
 ტ.:558 17 08 47
ნატო ბოლქვაძე
 ტ.:555 28 28 97
 ელ-ფოსტა
 newspapersmu@gmail.com